

M. Carmen Longobardo

La Germandat de Barcelona davant la imatge del Rocío en la tradicional processó del dilluns de Pentecosta.

EDITORIAL i EN PRIMER PLA (P. 3 i 8-11)

Ressons «rocieros» a casa nostra

Les germandats de Nostra Senyora del Rocío es preparen per a l'any jubilar

P. 38-39

Primera
òpera sobre
Ramon Llull

Catalunya Cristiana

40
anys

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

Edició paper 145€

Edició digital 90€

Edició en català

Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

Únic pagament per any

Dos pagaments semestrals

Xec nominatiu que adjunto

Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

Efemèrides «rocieras»

«Dios te salve María/ del Rocío Señora/ luna, sol, norte y guía/ y Pastora celestial/ Dios te salve María/ todo el pueblo te adora/ y repite a porfía/ como Tú no hay otra igual.» Així comença la popular *Salve rociera* també coneguda com, a *Salve a la Virgen del Rocío* o *Salve del olé* que és cantada arreu aquests mesos, també entre nosaltres. L'autor de la lletra fou Rafael de León (Sevilla, 1908-Madrid, 1982) un poeta de la Generació del 27 que es va fer famós per ser un dels components del trio Quintero, León i Quiroga. La música és del mestre Manuel Pareja-Obregón (Sevilla, 1933-1995) que també era escultor i la compongué en col·laboració amb Gerardo del Valle Beltrán.

Cal subratllar la creixença entre nosaltres des de fa uns anys de misses amb cants propis del Rocío, anomenades popularment «misses *rocieras*». En elles es fa palesa la profunditat religiosa del poble andalús amb cants com el del *Parenostre* o l'esmentada *Salve*. Les misses *rocieras* són profundament alegres i mobilitzen persones que no són habituals a les nostres parròquies i comunitats.

Enguany s'escau el centenari de la coronació canònica de la Mare de Déu del Rocío de mans del cardenal Almaraz, el juny del 1919, i ha estat declarat any jubilar pel papa Francesc. La Verge del Rocío és una marededéu trobada o «que s'ha fet trobadissa». És ano-

menada també la Blanca Paloma fent referència a l'Esperit Sant. Maria es relaciona de manera diferent amb cadascuna de les persones de la Santíssima Trinitat: és la filla del Pare, és la mare del Fill i és l'esposa de l'Esperit Sant. També se l'anomena Pastora celestial, relacionant-la amb una advocació molt popular entre la pagesia, la que fins al Concili fou anomenada Divina Pastora, que fou molt venerada també a tot Catalunya.

El 10 de juny, dilluns de Pentecosta, més d'un milió de pelegrins d'arreu del món es trobaran com cada any a Almonte per celebrar la festa de la seva patrona, però en aquesta ocasió amb l'afegit de l'inici de l'any jubilar. Els trasllats de la Verge del Rocío des de la seva ermita a aquesta població venien motivats històricament per epidèmies, guerres, sequeres, males collites o fam. Aleshores es portava la imatge a la parròquia de l'Assumpció d'Almonte on se li retia culte i un grup d'habitants hi passava la nit per tal de vigilar-la i protegir-la. Actualment els trasllats no depenen de cap infortuni, es fan cada set anys el 19 d'agost i duren nou mesos fins que la pietosa imatge es retorna de nou a l'aldea del Rocío. Aquest any toca trasllat.

El Primer Pla d'aquest número de *Catalunya Cristiana* està dedicat a aquesta estesa devoció mariana que té una interessant vessant d'interculturalitat.

Contingut

03	Editorial
05	La setmana
06	Opinió
08	En primer pla
12	Opinió
13	Vida eclesial
22	Opinió
24	Reportatge
28	Carta dominical
30	Bíblia
32	Litúrgia
34	Espai lectors
36	Societat
38	Cultura
46	Agenda
47	Des del carrer

Elefants, pigmeus, diamants i missioners enamorats

PÀGINA 24

21
El compromís de Betània

Entrevista a Imma Amadeo

PÀGINA 18

Documental sobre Jose Mari Arizmendiarieta

PÀGINA 36

40
Recordant el doctor Pablo Oriol

La setmana en tuits

JOAN ARIMANY JUVENTENY
@JOANARIMANYJUV

Gestor cultural

Abans, a casa, quan els meus pares encetaven una barra de pa, el primer que feien era el senyal de la creu amb la ganiveta a la part inferior. Ho fèieu, ho feu, encara?

GABRIEL DELGADO
@GDA_TTODOS

Secretariat Migracions Cadis i Ceuta

El papa Francesc ha acceptat la renúncia per edat de Mons. Santiago Agrelo, arquebisbe de Tànger. Se'n va el bisbe dels immigrants. Ha estat la veu més compromesa en la defensa dels immigrants a la Frontera Sud. Moltes gràcies per tant, benvolgut amic

JORDI ARMADANS I GIL
@JORDI_ARMADANS

Director Fundació per la Pau

En un món decent, la policia vigilaria els qui venen armes per destruir hospitals i escoles, no els qui s'hi manifesten en contra

PARIS GRAU @PARISGRAU

Col·laborador d'Animaset

El Grup de Treball Estable de Religions atorga el 5è premi en Convivència i Diàleg Interreligiós a l'Ignasi Garcia Clavel (president de la Fundació Escoles Parroquials). Premi merescut!

Zoom

EDUARD BRUFAU

La preferència del papa Francesc pels oblidats va quedar clara el 27 de maig passat, quan el Bisbe de Roma va rebre la visita de Raoni Metuktire, cap de la tribu amazònica dels kayapó. Entre tots dos es va crear una bona entesa, que es va materialitzar en aquesta abraçada de la imatge. La trobada va tenir lloc amb vista a l'assemblea especial del Sínode sobre l'Amazònia que se celebrarà a la tardor al Vaticà.

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Coordinador d'informatius

Mirador «rociero»

L'espai *El Mirador de l'actualitat* està dedicat dilluns 10 de juny a les 18 h a la Mare de Déu del Rocío coincidint amb la seva festa, també dia de Maria Mare de l'Església. Les germandats de Barcelona, Cornellà de Llobregat, Sabadell i el Garraf (apadrinada per Barcelona) hi intervenen representades pels seus respectius presidents: Àngel Pajarón, Isabel Rubio, Toni Valenzuela i Joan Antoni Brull. En el col·loqui, tots comenten les vivències dels seus membres a partir d'una devoció mariana certament lligada als andalusos però que «no té fronteres territorials ni culturals».

Els participants en la conversa anuncien el 50è aniversari de la Germandat de Barcelona, amb una celebració especial després de l'estiu a l'església de Sant Jaume, i un romiatge de totes les entitats *rocieras* programat per al 21 de setembre a Montserrat per commemorar-hi els 20 anys del Consell de Germandats i Confraries de Barcelona. En aquest especial, també sonen tres cançons emblemàtiques: *Todo empezó una mañana*, himne del Centenari de la Coronació Canònica, la *Sevillana de la Coronació*, composta ara fa 100 anys amb motiu d'aquell esdeveniment, i la *Salve rociera*.

L'efemèride de la setmana

16 de juny del 2018:

mor Mn. Josep M. Rovira Belloso, teòleg de gran prestigi, als 92 anys.

JAUME GABARRÓ
Monjo de Solius

«Festa de Sant Baldiri de Solius. Santa Cristina d'Aro. Diumenge 19 de maig de 2019. Missa. Visita guiada als diorames. 3 sardanes amb la cobla La Principal de Banyoles. Aperitiu per a tothom», així el programa. Un cel nou i una terra nova, segons la lectura de l'Apocalipsi d'aquest cinquè diumenge de Pasqua. Missa solemne amb cant dels goigs i veneració de la relíquia del patró.

A la plaça, ambient de festa i bastanta poca gent, sigui pel temps o perquè n'hi ha d'ocupats al poble per mor de la campanya electoral. Els músics comencen a afinar. I llavors la primera sardana. Van tocant, tocant, però ningú no es posa a ballar. Que sí, que no, preguntem però ningú no en sap o no troba amb qui començar.

DES DEL MONESTIR

Un cel nou i una terra nova

A veure si encara arriba algú, per poder fer honor als músics i per no acabar fent el ridícul, des d'un punt de vista més que cultural.

Segona sardana. En un racó es posen a saltar formant cercle el nen petit, la nena i els pares d'una família sud-americana que han vingut a la festa; no saben pas puntejar, però intentant-ho hi participen; als altres ens hauria de caure la cara de vergonya. Al final ja poden incorporar-se al grupet un parell de persones, mirant de donar forma al que podríem anomenar «la rotllana dels pobres».

La tocada d'avui ha resultat ser, per l'aportació de tots, «sardana d'esperit»

És tan lloable la intenció —aquesta sola, perquè tot va com va—, que mereix, un cop interpretat l'últim compàs, la cara riallera i l'aplaudiment dels músics de la cobla.

Quan sona l'última sardana, finalment s'hi afegeix, amb discreció, algú que sí que sap ballar-ne: el representant d'aquesta cobla de joves músics. Quin «visca!» en acabar-la bé, i després a la torna, *La santa espina*.

La tocada d'avui ha resultat ser, per l'aportació de tots, «sardana d'esperit». Amb la naturalitat de les coses senzilles, de l'esperit —en minúscula— de Pentecosta. «L'Esperit del Senyor ha omplert tota la terra, al·leluia.» «Déu ha vessat en els nostres cors el seu amor, gràcies al seu Esperit que habita en nosaltres», que actua i uneix entre nosaltres.

PENSANT-HO MILLOR

Celebració i missió

En els darrers anys, afortunadament, ens anem conscienciant de la necessitat de «sortir» i anar a les perifèries, d'evangelitzar, de no quedar-nos a casa cuidant l'ovella que encara ens queda al corral, com diu el papa Francesc, sinó d'anar a buscar les noranta-nou que se'ns han perdut.

Però avui voldria fixar-me en una altra manera de fer missió que també em sembla molt necessària, que és a l'abast de tothom i que, a més, es pot fer còmodament sense «sortir de casa». M'explico.

Em va fer pena sentir la decepció d'aquest jove en atansar-se per primer cop a una litúrgia

No fa gaire vaig escoltar el testimoni d'un noi jove que s'havia convertit de feia poc al catolicisme. Ell no era creient i, després de diverses dificultats i peripècies, un dia va anar a una església a veure com era una missa. No en sabia res, de litúrgia, ni tan sols estava batejat, però hi va anar «buscant alguna cosa». El que va trobar va ser molt decebedor, en especial la predicació que va sentir, però, afortunadament, ell va perseverar, i un altre dia va tenir la sort de conèixer un sacerdot que el va ajudar i conduir fins a arribar a rebre el baptisme.

Em va fer pena sentir la decepció d'aquest jove en atansar-se per primer cop a una litúrgia. I qui sap quants són avui dia els qui, com ell, «busquen» a les palpentes, potser des de la total ignorància o fins i

NÚRIA FERRET CANALE
Orde de les Verges

tot havent tastat estranys succedanis religiosos. I em pregunto: quan alguna de les noranta-nou ovelles perdudes es decideixi un dia a apropar-se a una església, tal vegada a l'hora de l'eucaristia, hi entri i observi, què creieu que hi trobarà? El seu cor podrà sentir-se mogut pel testimoniatge de fe, de pregària, d'alegria, de fraternitat, que contemplarà en el poble de Déu?

Pensant-ho millor, jo crec que és tasca de tots —i gran tasca missionera!— fer que qualsevol que entri a les nostres misses i celebracions pugui experimentar la fe d'un poble que gaudeix de reunir-se en assemblea, que escolta la Paraula, que participa, que prega i que canta. Espero, en propers articles, desenvolupar millor aquesta temàtica avui encetada.

UN NOU LLINDAR

Amb l'Esperit o sense Ell

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

He conegut persones molt senzilles, quasi analfabetes, que han manifestat una gran «devoció» a l'Esperit Sant

Aquesta és l'alternativa. Hem sentit dir que per a molts cristians l'Esperit Sant és el gran desconegut, la qual cosa fa pensar que n'hi ha qui se senten molt poc acompanyats pel Déu que Jesús ens ha revelat i que s'ha fet més íntim que la nostra pròpia interioritat perquè és Esperit, l'Esperit de Déu! He conegut persones molt senzilles, quasi analfabetes, que han manifestat una gran «devoció» a l'Esperit Sant. Un dia em vaig atrevir a demanar a una d'elles: «Per a tu, qui és l'Esperit Sant?» Va aixecar els braços i llavors assenyalant el seu cor em va dir: «L'Esperit Sant és Déu dins meu.»

No fa falta haver estudiat gaire per dir això i entendre-ho. N'hi ha prou de creure-ho, posant tota la confiança en Jesús. Ell ens ha fet aquesta promesa: «Jo pregaré al Pare, que us donarà un altre Defensor, perquè es quedi amb vosaltres per sempre. Ell és l'Esperit de la veritat, que el món no pot acollir, perquè no és capaç de veure'l ni de conèixer-lo: sou vosaltres qui el coneixeu, perquè habita a casa vostra i estarà dins vostre» (Jn 14,16-17).

L'Esperit es fa present així, en forma de do. Demanar el do de «saviesa» és desitjar comprendre a fons la Paraula de Déu i viure-la

en la senzillesa de la donació i del servei. El do d'«enteniment» ens permet entendre com Déu ens ajuda a veure-ho tot com Ell ho veu, amb tendresa i amor misericordiós. El do de «ciència» ens porta a aprofundir encara més i arribar a la veritat. Demanar el do de «consell» ens situa en la línia dels grans orants, que no s'atreveixen a parlar si abans no han escoltat, és el goig de la pregària i del diàleg. L'esperit de «fortalesa» és el do del coratge, del testimoni valent, la força dels màrtirs. El do de «pietat» ens capacita per comunicar la tendresa de Déu-Pare i fer-la arribar a totes les perifèries. El do del «temor de Déu» ens ajuda a pensar i parlar de Déu amb sobrietat, amb respecte, amb reverència, amb humilitat.

Tot això ens situa davant d'una alternativa i ens demana elegir. L'elecció és entre voler rebre el do o viure en la indiferència. A més, encara hi ha una altra promesa que ens situa en l'àmbit del compromís i ens capacita interiorment: «Quan l'Esperit Sant vindrà damunt vostre, rebreu una força que us farà testimonis meus..., fins a l'extrem de la terra» (Ac 1,8). Comptar o no amb l'Esperit, aquesta és l'alternativa! Comptem-hi!

Sembrant rosada a Catalunya

**Les Germandats del Rocío fomenten
el culte, la caritat, la formació
i l'evangelització**

La Germandat de Cornellà, a banda de fer-ho a Almonte, també celebra cada any el Rocío a Catalunya.

ÁNGEL PAJARÓN
«La germandat és com una segona família»

TONI VALENZUELA
«Les germandats fem una tasca molt important d'evangelització»

Amb motiu de la Pentecosta, cinquanta dies després del diumenge de Resurrecció, l'Església celebra la vinguda de l'Esperit Sant. També és el dia de l'advocació de la Mare de Déu del Rocío, que se celebra amb gran solemnitat a la població andalusa de la qual és patrona, Almonte, a la província de Huelva.

Però la devoció al Rocío ha traspassat fronteres i també és present a Catalunya a través de nombroses germandats i associacions *rocieras*. Només tres, però, tenen el títol de filial respecte de la germandat matriu del Rocío d'Almonte: les germandats del Rocío de Barcelona, de Cornellà de Llobregat i de Sabadell. La de la Comarca del Garraf espera ser-ho properament. Arreu del món hi ha més de cent filials, cadascuna amb el seu particular *Simpecado* (un estendard amb la imatge de la patrona).

Les quatre germandats catalanes que peregrinen al Rocío apleguen més de 800 germans que comparteixen una missió fonamentada en el culte, la caritat, la formació i l'evangelització. Perquè com diu el papa Francesc, «la religiositat popular és una forma genuïna d'evangelització, que

necessita ser promoguda i valorada, sense minimitzar-ne la importància».

«La germandat és com una segona família», explica Àngel Pajarón, president de la Germandat de Nostra Senyora del Rocío de Barcelona. Amb seu a l'església de Sant Jaume Apòstol, la seva creació es remunta a l'any 1969, i per tant és la germandat *rociera* més antiga de Catalunya. De fet, enguany commemora el 50è aniversari de la seva fundació. Amb gairebé 300 germans, el seu president afirma que «estan semblant rosada a la ciutat». «Aquí el *rociero* no neix, es fa», afegeix en referència al fet que la germandat està formada per andalusos, catalans però també per persones d'altres llocs d'Espanya i del món.

Una de les característiques de les germandats aprovades canònicament és que són associacions públiques de fidels i, per tant, tenen unes funcions encomanades per l'Església. Tal com explica Toni Valenzuela, president de la Germandat de Nostra Senyora del Rocío de Sabadell, la seva missió és «organitzar culte per a major glòria de la Mare de Déu del Rocío, aprofundir en la caritat

i els valors cristians, i evangelitzar aquella part de la societat que per algun motiu (folklòric, emotiu o sentimental) s'acosta a nosaltres». En aquest sentit, Valenzuela afirma que «les germandats filials arrelades a Catalunya fem una tasca molt important d'evangelització».

Una altra forma d'evangelització és promovent obres de caritat i per això les germandats del Rocío donen suport econòmic a nombroses entitats socials de Catalunya com Càritas, Ajuda en Acció, Associació Espanyola contra el Càncer, el santuari de Sant Josep de la Muntanya o les Missioneres de la Caritat de la Mare Teresa de Calcuta. Una altra mostra concreta de caritat és la que exerceixen amb els mateixos germans quan passen dificultats o bé fent companyia a persones que viuen en soledat.

Centenari de la coronació canònica i any jubilar

La Germandat filial de Sabadell, amb seu a la parròquia de Sant Francesc d'Assís, va ser aprovada canònicament el 1993 i compta amb uns 180 germans. «La nostra riquesa és que hem sabut arribar a persones que no tenen cap vincle amb Andalusia ni una devoció especial al Rocío, però que s'han sentit aquí com a casa», afirma el seu president.

Per a la Germandat de Sabadell aquest any 2019 quedarà per sem-

pre inscrit en la seva memòria, primer perquè és l'any en què ha aconseguit el títol de filial, i en segon lloc perquè és l'any del centenari de la coronació canònica de la Mare de Déu del Rocío i ha estat declarat any jubilar pel papa Francesc.

El 10 de juny, dilluns de Pentecosta, més d'un milió de pelegrins d'arreu del món es trobaran com cada any a Almonte per celebrar la patrona, però en aquesta ocasió amb l'afegitó de la proclamació de l'any jubilar. «El salt de la reixa i la processó de la Mare de Déu constitueix l'element central i esperat per tots els *rocieros* al llarg de l'any», explica Toni Valenzuela.

Un altre moment destacat serà a l'agost, quan la Mare de Déu del Rocío, vestida de pastora, serà portada des del santuari fins a la parròquia de l'Assumpció d'Almonte, on romandrà al llarg de nou mesos, amb motiu de la Vinguda de la Mare de Déu, un esdeveniment extraordinari que té lloc cada set anys. Així, «totes les peregrinacions que les germandats filials fem durant l'any al santuari en aquesta ocasió les farem al municipi d'Almonte», explica Joan Antoni Brull, president de la Germandat de Nostra Senyora del Rocío Comarca del Garraf, amb seu a la parròquia de Santa Eulàlia de Sant Pere de Ribes. Erigida canònicament el 2002, està pendent de ser aprovada com a filial. Compta amb 125 germans.

Però no tot passa a Huelva, si-

La carreta del «Simpecado» de la Germandat de Barcelona està inspirada en la basílica de la Sagrada Família.

Presentació al santuari del Rocío d'Almonte, a Huelva, de la Germandat de la Comarca del Garraf.

ISABEL RUBIO
«L'entrada de famílies joves ens permet tenir molta esperança en el futur»

nó que el 29 de juny la Germandat Nostra Senyora del Rocío de Cornellà de Llobregat, amb seu a la parròquia de Sant Miquel, viurà el seu particular Rocío ben a prop de casa, pensant en els germans malalts o bé que econòmicament no es poden permetre el desplaçament a Almonte. Isabel Rubio, presidenta d'aquesta germandat fundada el 1981 i filial des del 2012, explica que actualment tenen 220 germans: «En els darrers anys estan entrant matrimonis joves amb fills, cosa que ens permet tenir molta esperança en el futur de la devoció a la Blanca Paloma a Catalunya.»

Una altra cita és la del proper 21 de setembre quan, amb motiu dels vint anys del Consell General de Germandats i Confraries de l'arxidiòcesi de Barcelona, s'ha organitzat un pelegrinatge a Montserrat. En el marc de la celebració, es farà un homenatge a les Germandats *rocieras*.

JOAN ANTONI BRULL
«Les peregrinacions les farem enguany al municipi d'Almonte»

El «Simpecado» és la màxima distinció de cada germandat, en aquest cas de la de Sabadell.

SABER ESCOLTAR

Pregar: tracte d'amistat

He llegit, recentment, un magnífic escrit sobre la pregària. L'autor, en acabar, demana que els lectors preguin per ell. És normal que, en el ministeri sacerdotal, et preguntin com es fa per resar. Els fidels saben que és parlar amb Déu, però també els interessa de quina manera. Uns infants em deien com podien saber que Déu ens escolta i que ens respon.

Una senyora em comentava que els sacerdots havíem ensenyat molt poc a pregar. Els personatges de l'Esclusura pregunten: Déu és el seu amic; Jesús apareix, en moltes escenes evangèliques, resant al Pare i dient que els seus seguidors han de vetllar en la pregària. La imitació de Jesús conté el deure de la pregària. Expliquen que el rector d'Ars

veia, diàriament, un home del seu poble que es passava una llarga estona davant el sagrari; un dia se li va apropar, li va demanar què feia allà i el bon pagès respongué: «Jo El miro i Ell em mira.»

Hi ha diverses maneres de pregar. Fer-ho és, com deia santa Teresa: «Tenir tracte d'amistat amb Déu.» L'oració es realitza, doncs, a nivell personal, fins i tot quan se celebra la litúrgia, font i culminació de la pregària. Hi ha una oració que molts batejats no saben: el Parenostre. Si em permeteu donar una idea, segurament ingènua, valdria la pena dedicar un pla pastoral a l'aprenentatge del Parenostre.

Nosaltres som els amics de Jesús. Ell ho diu en el sermó de la muntanya i també en el discurs de comi-

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

at el Dijous Sant. Això pot semblar propi d'una catequesi infantil, però és una realitat, perquè el camí de la nostra vida es fa en un intercanvi de diàleg entre l'home i Déu. Si llegim els capítols 5-7 de sant Mateu, ens adonarem que Déu vetlla per tot allò que som. És el signe amorós a la nostra persona. A Aquell que ens estima infinitament, l'adorem, el beneïm, el glorifiquem i li donem gràcies. Trobem Jesús en els sagraments. També Maria meditava els esdeveniments que Déu havia fet a Israel i en ella mateixa.

A Aquell que ens estima infinitament, el beneïm, el glorifiquem i li donem gràcies

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

La setmana passada em vaig referir a l'individu que, embolcallat en actituds d'amistat, és un aprofitat. Podríem donar aquest mateix qualificatiu a les organitzacions que conquisten algú per les seves qualitats, se n'aprofiten, els manipulen i els marginen quan ja no en poden treure res, sense haver-los donat l'oportunitat de col·laborar-hi. Aquest comportament sempre és dolorós. I sovint també és propi d'institucions que s'anomenen elles mateixes cristianes. En moments determinats, dir que en la seva llista hi figura una persona de prestigi queda molt bé, malgrat que ni els criteris, ni els serveis els acceptin.

Fa uns mesos vaig ser víctima d'una estafa. Els que em van enredar mereixerien un doctorat *honoris causa* en aquesta matèria. Al Semi-

A PROPÒSIT DE...

D'un sol ús (2)

nari ens van ensenyar a vèncer els enemics de l'ànima però no vam aprendre a alliberar-nos del frau. Els que em van triar sabien molt bé què volien i eren experts en aconseguir-ho. Vaig patir un engany i res més.

Les persones a qui vaig explicar el fet, van sentir llàstima de mi pel mal que em van causar. Jo, evidentment, no me'n vaig alegrar, però també us confesso que no em van prendre el son. Em van prendre diners, molts

Al Seminari ens van ensenyar a vèncer els enemics de l'ànima però no vam aprendre a alliberar-nos del frau

diners segons el meu estatus personal, però, què són els diners? Qui és capaç de donar-me una definició exacta del paper moneda? En què es diferenciaven aquells bitllets dels que rebré posteriorment de la meva nòmina de jubilat? Només en la numeració. Els bitllets són tots iguals. Prefereixo no portar-ne a la butxaca i pagar les compres, l'alimentació i les despeses de desplaçament amb targeta bancària. Quan manipulo bitllets, com quan toco o acaricio un animal, m'he de rentar les mans de seguida.

Torno al principi, quan algú amb actituds d'amistat s'aprofita de mi, troba el que busca i desapareix, dins meu es trenca alguna cosa i, a través de l'esquerda del cor, perdo una mica d'esperança. Això sí que és trist i fa molt de mal.

Vida eclesial

Aquesta setmana el Vaticà demana afrontar la crisi ambiental; parlem sobre les causes de beatificació de Mn. Gil Parés i Mn. Ramon Balcells, i reflexionem sobre els abusos sexuals i de poder en l'Església

Es compleix el quart aniversari de l'encíclica «Laudato Si»

El Vaticà demana als científics respondre a la crisi climàtica

AICA
Ciutat del Vaticà

El Dicasteri per al Servei de Desenvolupament Humà Integral ha dirigit un missatge a la comunitat científica amb motiu del quart aniversari de la promulgació de l'encíclica *Laudato Si*, del papa Francesc, sobre la cura de la casa comuna. La missiva insta a «afrontar aquesta crisi climàtica alarmant» i afirma que cal «mobilitzar la voluntat i la decisió, així com els recursos econòmics a gran escala».

A la carta, firmada pel prefecte del dicasteri, el cardenal Peter Kodwo Appiah Turkson, s'expressa preocupació per la crisi climàtica actual i, esmentant el Pontífex, l'atribueix a la interferència humana a la naturalesa.

Quan es refereix a l'Informe Especial del 2018 sobre la lògica i la viabilitat del límit d'1,5° C, per aconseguir aturar l'escalfament global i evitar que la casa comuna es converteixi en un «hivernacle», el prefecte glossa l'encíclica papal per afirmar: «Els pobres són els que paguen el preu més alt del canvi climàtic. Sí, perquè “tant l'experiència comuna de la vida ordinària com la investigació científica demostren que els efectes més greus de totes les agressions ambientals els pateix la gent més pobre”. Per això hem de respondre amb valentia als crits cada vegada més anguniosos de la terra i dels seus pobres”».

Parla a més d'«un llindar religiós», perquè «el món que estem destruint — escriu el cardenal Turkson — és el do de Déu a la humanitat, precisament aquesta casa santificada per l'Esperit diví al principi de la creació, el lloc on Ell va col·locar la tenda entre nosaltres.» I citant Benet XVI, afegeix: la terra «no és una realitat neutral, mera matèria que es pot utilitzar indiferentment segons l'instint humà», sinó la creació de Déu.

De manera que «la crida alarmant dels científics d'actuar per tenir cura

de la casa comuna que s'està ensorrant també està recolzada per una crida molt poderosa provinent de les generacions joves, el futur de les quals està amenaçat». Recorda que a la Jornada Mundial de la Joventut a Panamà «els joves van llançar la Generació *Laudato Si* i van publicar un manifest poderós, que desafia les comunitats religioses i la societat civil a una conversió ecològica radical en acció».

El purpurat defensa «unir-se als científics i als joves per sol·licitar a la nostra família humana, especialment a aquells que es troben en posicions de poder polític i econòmic, que prenguin mesures dràstiques per canviar el rumb». Perquè, com escriu el Papa, «hem de pensar en un sol món, en un projecte comú» i «els governs tenen el deure de respectar els compromisos que van assumir» el 2015.

El cardenal Turkson afegeix que «els líders mundials que participaran a la Cimera de les Nacions Unides sobre el Clima el setembre proper «haurien de posar a punt plans na-

**CARDENAL
TURKSON**
«El món que estem
destruint és el do
de Déu a la
humanitat»

Foto: L'Església convida a una conversió ecològica radical en acció.

cionals sòlids per a la implementació de l'Acord de París, especialment els països més poderosos i més contaminants».

D'altra banda, el Papa ha rebut els participants del congrés internacional *Yes to Life!* sobre la cura de la vida en la fragilitat, i els ha recordat que «cap ésser humà no pot mai ser incompatible amb la vida, ni per l'edat, ni per la seva salut, ni per la qualitat de la seva existència (...). La vida humana és sagrada i inviolable i l'ús del diagnòstic prenatal amb fins selectius no ha de ser incitat, perquè és l'expressió d'una mentalitat eugenèsica inhumana, que sostreu a les famílies la possibilitat d'acceptar, d'abraçar i d'estimar els seus fills més febles».

Així mateix, el Vaticà ha presentat el missatge de Francesc per a la 105a Jornada Mundial dels Emigrants i Refugiats titulat *No es tracta només de migrants*, que se celebrarà el 29 de setembre i que està disponible a www.vatican.va. El Pontífex assenyala que «no solament hi ha en joc la causa dels migrants, no es tracta només d'ells, sinó de tots nosaltres, del present i del futur de la família humana».

ESGLÉSIA EN SORTIDA

La llibertat del Papa

«L'última cort europea d'una monarquia absoluta ha de caure.» És una de les frases més impactants de la nova entrevista concedida per Francesc, aquest cop a la televisió mexicana Televisa. I es refereix al format actual de la Cúria romana! En aquesta entrevista el Papa mostra la llibertat i la valentia amb què impulsa els canvis a la Cúria —i a l'Església—, sense que el frenin les crítiques ni els atacs que rep.

No es tracta d'una transformació que emprèn perquè ell ho desitja o ho tingui pensat així, sinó perquè ho van sol·licitar molts cardenals abans del conclave en el qual ell va resultar escollit.

Comenta amb la periodista Valentina Alazraki que l'Església està canviant, i la reforma de la Cúria s'inscriu en aquest canvi. El nucli de santedat eclesial continua inalterat: hi ha molts sants que ho són en la vida quotidiana. «El que està en crisi són modalitats de l'Església que han de caure. Siguem-ne conscients. L'Estat de la Ciutat del Vaticà com a forma de govern, la Cúria, el que sigui, és l'última cort europea d'una monarquia absoluta. (...) Encara aquí hi ha estructures de cort, que és el que ha de caure.»

L'Església no renega de la seva història. Les obres d'art, els palaus... es conserven perquè els fidels i les persones del món les puguin conèixer; però com a museus. Per exemple, «el palau de Castel Gandolfo, que ve d'un emperador romà, i que avui ja no és palau pontifici. Avui és museu; tot és museu».

Perquè la caritat i la misericòrdia de Déu quedin més visibles i la santedat sigui una vocació també a la Cúria, sense tanta càrrega a sobre.

LETICIA SOBERÓN

Barcelona

Gil Parés i Ramon Balcells, servents de Déu, estaven vinculats a la Sagrada Família

Les causes de beatificació de dos preveres amics de Gaudí esperen moviments a Roma

JOAN ANDREU PARRA

En un curt període de vuit mesos, Mn. Gil Parés Vilasau (1880-1936) i Mn. Ramon Balcells Masó (1882-1937) van ser assassinats a conseqüència de la persecució religiosa durant la guerra civil espanyola. Companys de promoció al Seminari Conciliar de Barcelona, eren catequistes de la cripta-església de la Sagrada Família i tenien una gran amistat amb Antoni Gaudí. La causa de beatificació-canonització de Parés i Balcells roman a l'espera d'informació supletòria que acrediti la seva fama de martiri amb el testimoniatge de sis preveres.

Mn. Gil Parés, acabat d'ordenar prevere, va ser nomenat el 1906 pel cardenal Casañas custodi de l'oratori de Sant Josep de la cripta de la Sagrada Família que, amb el temps, esdevindria el temple expiatori de la Sagrada Família. Parés va consagrar la seva vida sacerdotal a la cripta, a la catequesi d'adults i infants i a les Escoles Graduades de la Sagrada Família —que ell mateix va promoure, on impartiria classes de llatí— construïdes magistralment per Gaudí.

L'any 1930 el bisbe Irujua va elevar a parròquia l'església de la Sagrada Família, i va cessar en les seves responsabilitats Mn. Gil Parés. A partir d'aquest moment, Mn. Gil va promoure i construir el Casal, unes altres escoles i va posar especial èmfasi a ajudar a la integració de la realitat social del Poblet —barriada que creixia amb onades migratòries al voltant de les obres de la Sagrada Família i de les noves fàbriques— mitjançant diverses obres espirituals i caritatives, com ja feia abans.

Gil Parés, el gran amic prevere d'Antoni Gaudí

Antoni Gaudí participava assíduament en les celebracions litúrgiques presidides per Gil Parés, a qui consi-

Antoni Gaudí participava assíduament en les celebracions litúrgiques presidides per Mn. Gil Parés, a qui considerava com un «fill adoptiu»

Mn. Gil Parés en dues imatges.

Les escoles del Patronat Social Escolar d'Obreres, fundades per Mn. Ramon Balcells, van ser un referent a tot Barcelona per la qualitat educativa bàsica i professional.

derava com un «fill adoptiu» i n'és prova que el nomenés marmessor al testament. La mort del mestre Gaudí, el 1926, va suposar un cop molt fort per a Parés, que va ser el primer a reconèixer-lo un cop atropellat pel tramvia en trobar-lo ingressat a l'Hospital de la Santa Creu: «Guardo dins meu el goig de la seva dolça mirada durant l'agonia.»

Mn. Gil Parés reconeixia en Antoni Gaudí «un model constant de virtut, de sacrifici, de lliurament, d'entusiasme per les coses de Crist i de l'Església» i evocava que «Gaudí era el cristià just, amb un fulgor de llum en els seus ulls que semblava que estigués rodejat d'una aurèola de santedat».

Ramon Balcells i l'apostolat amb les noies i mares de família treballadores

Mn. Ramon Balcells va coincidir al Seminari (1899-1905) en el mateix curs amb Mn. Gil Parés. Tots dos van fer de catequistes de nenes i nens, respectivament, a la Sagrada Família. Balcells, amb grans dots pedagògics, va observar que les filles dels treballadors després d'haver fet la Primera Comunió abandonaven progressivament la fe i els estudis per dedicar-se a treballar i atendre obligacions familiars. Això el portarà a focalitzar-se en l'apostolat social per a la dona, especialment aquelles més vulnerables, a partir del 1902 i fins a la seva mort.

Amb aquesta vocació, va crear el 1907 les escoles del Patronat Social Escolar d'Obreres del barri del Poblet i va ser-ne el director. Més endavant, i a conseqüència de les múltiples tasques que li va delegar

el bisbe, Mn. Balcells, el 1909, deixaria la gestió a les Filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paül, i el centre es convertiria en el que actualment és l'Escola Marillac.

El 1921 va fundar la Caixa d'Estalvis Sagrada Família, que era la caixa social del Patronat d'Obreres, per fomentar i retribuir l'estalvi i poder cobrir possibles imprevistos. L'entitat coneguda com «la Caixa dels capellans» va obrir al públic i concentrava totes les activitats

Mn. Ramon Balcells va fundar el 1921 la Caixa d'Estalvis Sagrada Família, per fomentar i retribuir l'estalvi de les classes més desfavorides

econòmiques del bisbat. La Caixa d'Estalvis Sagrada Família col·laborarà amb la Caixa de Pensions, que dirigien Francesc de Moragas i Josep Maria Boix, fet que li permetrà reprendre l'activitat un cop finalitzada la guerra civil.

Com a consiliari i director de l'Acció Catòlica, Mn. Balcells va agrupar el 1929 les tres branques femenines. La sensibilitat de Balcells cap a les mancances de les classes més desfavorides, el va portar a convertir el Patronat Social Escolar en un referent a tot Barcelona, tant per la qualitat educativa bàsica i professional, com per la incorporació de les famílies de l'entorn, el lleure o la protecció de les alumnes (mutualitat de malalties, assegurança de jubilació...). Igualment, Balcells va ser un precursor de diverses iniciatives relacionades amb l'economia social i el cooperativisme, inspirant-se en la *Rerum novarum* de Lleó XIII, punt de partida de la Doctrina Social de l'Església.

Havent esclatat la guerra civil, Balcells i el seu amic i conseller financer Francesc Xavier Cunill, empleat de la Caixa de Pensions, van decidir marxar a França després d'haver-se amagat a Barcelona i haver aconseguit salvaguardar els estalvis de les impositores de la Caixa d'Estalvis de la Sagrada Família. Finalment, els guies que els havien d'ajudar a creuar la frontera els traïen i els assassinaren el 4 de març de 1937.

Per a més informació o aportació de dades com a testimoni: Antonio Oliva Sala, part actora del procés, al telèfon 670 211 070 i a/e/olivasala37@gmail.com.

 Barcelona

Imma Amadeo, cap de comunicació dels Maristes

«L'atenció a les víctimes d'abusos s'ha d'abordar de forma conjunta»

CARME MUNTÉ

Feia poc que la periodista Imma Amadeo havia agafat les regnes comunicatives dels Maristes de Catalunya quan va esclatar l'escàndol dels abusos sexuals comesos pel professor Joaquín Benítez a l'Escola Maristes Sants-Les Corts. Va suposar un autèntic bateig en comunicació de crisi. Era l'any 2016. El que aleshores no es va saber explicar prou bé va ser tota la feina que ja s'havia fet en la prevenció i el tractament. Ara aquest treball es reivindica en un llibre: *Trencar el silenci. Deu rostres, deu veus* (Baula), coordinat per la mateixa Imma i pel també periodista Jordi Martínez. Deu persones que treballen en diferents àmbits de la institució marista expliquen la tasca que desenvolupen per a la prevenció i la protecció de l'abús sexual i per a la defensa dels drets dels infants.

El 2016 va esclatar l'escàndol dels abusos sexuals comesos pel professor Benítez. Què va suposar per a la institució?

L'escàndol va esclatar l'any 2016, però nosaltres no havíem estat inoperants fins aleshores, sinó que el procés de conscienciació contra l'abús sexual ja estava en marxa. L'any 2011 l'Institut Marista, present en 81 països, va instar cada província a dotar-se d'eines per protegir els infants. La província de L'Hermitage, que engloba Catalunya i cinc països més, va elaborar materials i va posar en marxa la campanya «Trenca el Silenci». També va posar la llavor d'unes tutories per abordar la problemàtica amb els infants i joves de totes les escoles i obres socials. El mateix 2011, la Institució Marista havia tingut coneixement d'un cas d'abusos sexuals a l'escola Sants-Les Corts per part de Benítez. Tan bon punt ho va saber, l'aleshores vicari provincial, Pere Ferré, va denunciar-ho davant la Fiscalia de Menors. L'any 2013 la província marista de L'Hermitage va aprovar la *Guia per a la protecció dels infants: drets,*

«En els últims tres anys han aflorat més d'una vintena de casos d'abusos sexuals en l'entorn familiar»

«És tan víctima una criatura que hagi estat abusada en una escola religiosa com en una escola pública»

pautes i orientacions. Per tant, l'any 2016 ja anàvem fent camí.

Com es va fer la comunicació interna i externa?

Ens vam reunir amb els clausures, els equips directius, les Ampes i tots els col·lectius vinculats a les escoles i obres socials amb l'objectiu d'explicar-los com havíem actuat i què estàvem fent. Se'ns va retreure no haver-ho fet públic el 2011, any de la primera denúncia, però és que la família afectada així ens ho va demanar, perquè l'infant va continuar a l'escola. El claustre de professors sí que n'estava informat. Va ser molt dramàtic perquè havien estat companys de Benítez i no se'n sabien avenir.

L'experiència de les tutories ha demostrat que quan als nens els doneu la paraula la prenen. I què expliquen?

Si als nens els ofereixes un espai propici on expressar-se, on descobrir que allò que els passa no és normal, s'acaben obrint. En els últims tres anys han aflorat més d'una vintena de casos d'abusos sexuals en l'entorn familiar. No oblidem les dades del Consell d'Europa: un de cada cinc infants és o serà abusat abans de complir els 18 anys, i el 80% dels casos tenen lloc dins de l'entorn familiar. Són dades esfereïdores.

Els mitjans de comunicació tenen prou en compte la protecció i el res-

pecte que mereix la víctima?

No m'agrada posar tots els mitjans de comunicació al mateix sac. Hi ha periodistes que s'han dedicat a fer xou i espectacle mentre que d'altres es formen, tenen en compte les víctimes i busquen una visió global que els ajudi a entendre el problema.

Les dades reflecteixen que l'abús sexual a menors és un problema del conjunt de la societat. Aquesta realitat es reflecteix a l'hora d'abordar-lo?

Encara no som prou conscients que és una problemàtica que afecta el conjunt de la societat. Estan aflorant molts casos en escoles, clubs esportius, espais de lleure i l'entorn familiar. La meva sensació és que s'ha focalitzat molt el tema en les escoles catòliques. Estem en un moment en què no podem mirar cap a una altra banda. Hem d'afrontar la realitat i posar les eines necessàries per combatre aquesta xacra. Hem de conscienciar-nos com a societat, no només els maristes i les congregacions religioses. Tot aquest treball em fa estar esperançada que en el futur els infants estaran més ben protegits i empoderats, és a dir, que seran capaços d'expressar allò que no els agrada. Quan se'n parla, l'abús s'acaba.

El Síndic de Greuges ha obert una investigació sobre els abusos sexuals

Imma Amadeo, periodista i lingüista, amb el llibre «Trencar el silenci. Deu rostres, deu veus» (Baula).

per part de representants de l'Església catòlica. L'abordatge és correcte?

Penso que és una decisió esbiaixada, perquè només parla de les víctimes en institucions religioses. I les altres? Que no les ha d'atendre ningú? S'hauria pogut plantejar d'una altra manera, tenint en compte la globalitat del problema. És tan víctima una criatura que hagi estat abusada en una escola religiosa com en una escola pública. És igual de greu. Per tant, no acabo d'entendre aquesta focalització només en un col·lectiu. En altres països com Bèlgica i Austràlia l'atenció a les víctimes s'aborda de forma global.

S'ha fet prou per acompanyar les víctimes?

Cada víctima té unes necessitats diferents. N'hi ha que reclamen un perdó, mentre que d'altres no en volen ni sentir a parlar. També hi ha qui ha tingut la necessitat d'esbombar-ho mediàticament sense haver demanat cap suport de la institució on ha estat agredida. Dit això, és veritat que hi ha víctimes que no s'han sentit acompanyades. Per tant, s'ha de fer camí en aquest sentit. Com a institució tenim el deure d'acompanyar-les i de preguntar què necessiten i com les podem ajudar a reparar el mal que els han fet. Al cap i a la fi, han estat agredides en un espai on s'haurien d'haver sentit protegides. Estem en aquest punt de no deixar soles les víctimes, d'estar per elles i saber quines són les seves necessitats.

El següent pas serà afrontar la qüestió de les compensacions econòmiques?

En algun moment haurem d'entrar en aquesta etapa. Ara bé, també en aquest cas no s'ha d'abordar congregació per congregació, ni escola per escola, sinó com a societat. Si tenim clar que en algun moment cal fer gestos financers, s'ha d'abordar conjuntament.

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- L·LICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h
Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

Madrid
IVICON
 Madrid

Cimera antiabusos a l'Església espanyola

El 29 de maig, la Conferència Espanyola de Religiosos (Confer), Escoles Catòliques (EE.CC.) i la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) van celebrar una trobada per tractar els abusos de poder, de consciència i sexuals per tal de «conscienciar-nos d'aquesta realitat, buscar camins operatius per prevenir situacions i fer de les nostres institucions i de l'Església espais segurs, i buscar solucions entre tots».

I per aconseguir-ho, el testimoni de les víctimes és imprescindible. Per això, després de la salutació, va prendre la paraula una víctima, Juan Carlos González, de l'associació Garaitza, que va mostrar la dificultat per gestionar el dolor: «La ferida sagna i qualsevol detall ens fa mal. Ens dol que se'ns catalogui com a presumptes víctimes. Les víctimes necessitem la veritat. La veritat està feta d'humilitat i de nuesa. Posar a disposició de les autoritats els agressors és bàsic, però no suficient. És impossible que res no ens rescabali plenament. La necessitat de conèixer la veritat s'imposa.»

Un moment de la jornada.

Una de les taules d'experiències va tractar sobre *Què ens ha passat*, on Covadonga Orejas, secretària general de Betània, explicava l'objectiu d'aquesta associació: «Som aquí per a vosaltres. La paraula *acompanyament* és clau. Donem suport als que vulguin informar i denunciar.» D'altra banda, Juan Carlos Pérez, president d'EE.CC., assenyalava que «la resolució que puguem donar a les víctimes és el compromís per una conversió personal i col·lectiva i la humilitat d'aprendre, escoltar i assistir els més vulnerables. Voldríem poder demanar perdó, una per una, a cada víctima. Reiterem la nostra ferma disposició per reparar el mal causat.»

En una altra taula sobre *Què podem fer* hi va intervenir Luis Alfonso Zamorano, expert en el tracte amb víctimes: «És impossible que la compassió no et mobilitzi. A la víctima li serà molt difícil guarir-se si continuem protegint l'abusador. No hi ha curació possible mentre la persona acusada continuï campant al seu aire o amb càstigs que molta gent no entén.»

En aquesta taula també hi van participar Amalia Casado i Aaron Smith, responsables de comunicació de *Regnum Christi*, que van reconèixer que «durant molts anys hem ignorat les víctimes, no les hem cregut. És molt difícil comunicar des de la pròpia identitat quan es nega la veritat. No hi ha futur per a la institució sense elles i no hi ha memòria de la institució sense la seva memòria».

Finalment, el secretari general de la CEE, Luis Argüello, va explicar el decret presentat davant la Santa Seu i va destacar que cal assegurar la recerca de la veritat: «Hi ha una crida principal que en el caminar junts hauríem de fer. La misericòrdia engloba veritat, justícia i perdó. Fem una crida perquè caminem junts. Camí de prevenció, amb les víctimes, formatiu. Cal posar sobre la taula tot el que ja hi ha i des d'aquí aprendre junts i ajudar-nos els uns als altres.»

En quatre mesos l'associació ha atès 24 peticions d'ajuda

Ritualura

Betània acull i acompanya víctimes d'abusos en el si de l'Església.

El compromís de Betània en l'acollida a víctimes d'abusos

El febrer passat va començar a caminar l'associació Betània (<https://acogidabetania.es>), per a l'acompanyament a les víctimes dels abusos sexuals en el si de l'Església. En aquests mesos ha rebut 26 peticions d'ajuda, tot i que dos casos van ser derivats perquè s'havien comès en el si familiar. 14 dones i 12 homes víctimes d'abusos sexuals comesos a parròquies, col·legis, cases religioses i seminaris han demanat ajuda a Betània, provinents de Catalunya, Madrid, Comunitat Valenciana i País Basc.

Segons informa l'associació, en el 80% dels casos, les persones que truquen a Betània són les directament afectades; el 20% restant són persones molt properes a la víctima.

Betània constata que una quarta part dels agressors són sacerdots que pertanyen a ordes i congregacions religioses, i la resta són sacerdots diocesans. L'associació informa que una quarta part de les persones que han contactat amb Betània han demanat ser escoltades durant algunes sessions i que algunes de les consultes han acabat en atenció terapèutica per part de psicòlegs.

Betània també ofereix un servei de «trucades amigues» per mantenir contacte amb les persones que truquen a l'associació per ajudar-les a sentir-se acompanyades «des del res-

pecte més absolut vers els processos vitals que cada persona viu, així com a les seves decisions».

L'entitat també ha ofert orientació legal a víctimes que volien iniciar un procés canònic i ha elaborat un peritatge psicològic necessari per a una denúncia.

L'associació d'acollida i acompanyament Betània també desenvolupa tasques formatives com a docents i tutors en programes de prevenció d'abusos sexuals, imparteix conferències i col·labora en mitjans de comunicació.

Durant aquests mesos, l'associació Betània ha mantingut contactes i reunions amb congregacions religioses i institucions d'Església que volien sondejar la possibilitat de derivar-los casos. Com explica la seva directora, M. Teresa Compte, «l'apropament sincer al patiment infligit a les víctimes d'abusos en l'Església ajuda a canviar la perspectiva. Apropar-se a les històries reals de dolor, quan es fa sincerament, transforma el cor i la mentalitat», i assegura que aquest patiment «ha d'interpel·lar tota l'Església».

Alguns dels membres de Betània ja acompanyaven víctimes d'abusos des de feia anys. L'associació està formada per un grup de 17 professionals, entre ells, juristes, psicòlegs, metges, investigadors, acadèmics i especialistes en acollida.

REDACCIÓ
Madrid

En el 80% dels casos, les persones que truquen a Betània són les directament afectades

SIGNES D'AVUI

Vida en clau espiritual

Les institucions s'esquerden. Viuen moments de crisi. La institució familiar, potser la més bàsica i fonamental, ha rebut sacsejades fortes i ha generat un efecte dòmino sobre les altres. Les institucions polítiques sobreviuen en molts casos gràcies a un ús impúdic del poder. Les institucions religioses, atacades per molts flancs i també des de dins, no es lliuren d'aquesta dinàmica general. L'ateisme i l'agnosticisme pretenen apoderar-se de la societat, però hi ha una realitat de fons que es resisteix a desaparèixer. La institució decau i resorgeix l'espiritualitat. Paraula de múltiples significats que s'aplica a moltes dimensions humanes (la contemplació, el silenci, la feina, l'empresa...). El flascó s'ha

VICTÒRIA MOLINS, *s.t.j.*
viuimolins70@gmail.com

Que els barris canviïn la seva fessomia amb els anys és llei de vida. A Ciutat Vella i, concretament al Raval de Barcelona, ja hem vist molts canvis en els últims 30 anys. La terrible «epidèmia» de la droga dura i les seves conseqüències en les dècades dels 80 i 90, la gran arribada de llatinoamericans, primer, dels asiàtics més tard, la bombolla immobiliària i la crisi han estat diferents moments del nostre estimat barri.

Amb tot, però, no hem viscut un moment més dolorós en alguns aspectes com aquest que jo anomenaria el dels «tancaments». L'especulació immobiliària té uns efectes destructors en un barri. Cada vegada que veig els rètols als portals dels immobles dient: «Compro pis o lo-

esquerdat i n'ha alliberat el perfum que es respira a l'ambient.

La litúrgia cristiana té un dia singular, considerada una de les màximes festivitats, per celebrar la vinguda de l'Esperit: el diumenge de Pentecosta. L'Esperit és força i converteix els creients en testimonis de Jesús fins als límits més llunyans de la terra. A l'últim sopar, Jesús va dir als seus: «L'Esperit Sant que el Pare enviarà en nom meu us farà recordar tot el que jo us he dit i us ho farà entendre.» L'Esperit és memòria i comprensió. Les coses més impor-

Les coses més importants no les entenem a la primera

FINESTRA A LA VIDA

El dolor dels «tancaments»

cal, i pago al comptat», hi endevino un desnonament o un tancament. L'inquilí que no pot suportar la pujada de lloguer del nou comprador i ha de marxar, o la botiga «de tota la vida» que no arriba a final de mes amb la despesa exagerada del nou llogater... He vist plorar de desconsol per haver de marxar sense saber com començar de nou famílies que fa anys que han estat estimades pels veïns i que ara no poden suportar la pujada del lloguer.

Ahir va picar a la porta una dona que no deixava de plorar. Sola i amb dos fills en edat escolar ha de marxar per aquest motiu i amb el seu únic sou de dona de fer feines no troba ni una habitació per conviure-hi tots tres. Ja no diguem un pis.

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

tants no les entenem a la primera. Ens cal recordar-les. Passar-les una i altra vegada pels filtres del cor. Maria, la mare de Jesús, també va viure aquest procés. Per això, la lectura de la Paraula de Déu, especialment els evangelis, és tan recomanable. El record es nodreix del gota a gota. Arriba el moment, de vegades quan un menys s'ho pensa, que tot es desvetlla i es comença a entendre i comprendre les realitats espirituals. Els místics ho saben. Potser, quan més lluny hi veuen és gràcies a les obscuritats més profundes. En la nit més tancada, les estrelles del cel es fan més visibles. Des d'aquesta òptica, la vida adquireix una nova dimensió i l'espiritualitat obre horitzons desconeguts. La festa de Pentecosta ens ho recorda.

El turisme és un bé preuat, és veritat, però si la seva atenció va en detriment dels ciutadans, caldria pensar la manera d'atendre'l. Que els nostres barris es vagin buidant perquè uns especuladors guanyin a costa del dolor de famílies senceres és molt trist.

En moments de canvi per a una ciutat tan bonica i admirada com és Barcelona, ens hauríem de posar en peu de denúncia tots els que l'estimem i denunciar certes conductes inadmissibles d'especulació en l'habitatge.

És molt trist que els nostres barris es buidïn a causa de l'especulació immobiliària

UNIÓ MUSICAL MUNTANER,
la botiga musical
amb expertesa
en orgues
litúrgics

La tècnica moderna al servei de l'evangelització

«L'orgue litúrgic és la millor opció quan una església o comunitat no es pot permetre un orgue de tubs per raons econòmiques, d'espai o altres condicions.» **Santiago Mas**, músic, pianista i expert en orgue litúrgic, porta 28 anys assessorant clients de Catalunya i tot l'Estat espanyol des de la **botiga d'Unió Musical al carrer Muntaner 324 de Barcelona**. Mas valora la cada cop més fidel imitació del so i de la pulsació de l'orgue de tubs mercès a la tecnologia que incorporen els orgues litúrgics i el fet que, en tractar-se d'elements electrònics, no cal invertir en el manteniment de l'instrument.

A Unió Musical Muntaner disposen d'una **àmplia gamma d'orgues litúrgics del fabricant italià Viscount**, des de models portàtils fins a models amb tres teclats i pedaliers, que permeten adaptar-se a les dimensions i acústica particular de cada església. En tots els casos, es pot canviar l'afinació o el tipus d'escala i des d'Unió Musical Muntaner poden ajudar a la millor sonorització de l'orgue litúrgic estudiant l'espai on anirà instal·lat, mitjançant pantalles d'amplificació.

La Sagrada Família, el Liceu,

comunitats i congregacions de religiosos i religioses i esglésies de tot l'Estat espanyol... fins a un miler de clients han confiat la compra d'un orgue litúrgic en aquesta botiga d'instruments musicals per la seva **experiència i expertesa**. És el cas, per exemple, de la **catedral de Barcelona**, que recentment ha adquirit un orgue Viscount CLV4 i pedalera, amb dos teclats de 61 notes i 35 registres.

«Ha estat una **experiència molt positiva l'adquisició de l'orgue litúrgic a Unió Musical Muntaner**, ja que dona resposta a les necessitats que teníem. Confiam que tenim anys per endavant amb aquest orgue per poder-lo anar gaudint, sempre a lloança i glòria de Déu», assegura Alfred Sabaté, canonge de la catedral de Barcelona. Sabaté considera que és molt important «equilibrar la qualitat pròpia de l'instrument amb la tècnica moderna, per posar-les al servei de l'evangelització». Entre altres aspectes recomana valorar la qualitat de l'instrument, les necessitats de l'església o de la comunitat i el pressupost que s'hi destinarà i també subratlla les possibilitats que ofereix l'orgue litúrgic, com ara estudiar amb auriculars.

MÉS INFORMACIÓ

Unió Musical Muntaner,
Sr. Santiago Mas.
C/ Muntaner 324, 08021
Barcelona. T. 93 200 81 00,
M. 683 14 31 06,
a/e ume.muntaner@
unionmusical.es i
www.unionmusical.es.

Elefants, pigmeus, diamants i missioners enamorats

Belemboké és una missió només de pigmeus al límit de la foresta.

El P. Lambert va donar als pigmeus, amb l'Evangelí, també la llibertat i dignitat, preservant la seva cultura i tradicions

És un patiment fer-se la pregunta frustrant de per què aquest país està condemnat a viure en l'extrema pobresa

En el temps de la creació, Déu es passejava entre el 2n paral·lel nord i el 16è meridià est. En aquella època encara no hi havia al món referències tan precises. I Déu no les necessitava pas per als seus passejos per la Terra que acabava de crear; però ho va fer per fer-nos entendre on era en aquell moment. I en aquest indret, pel cansament de la feina de dies anteriors, Déu va descansar i es va adormir. Però no es va adonar que, per un forat del fons del sac de la seva fantasia, se n'escapaven rius i cascades, arbres altíssims, pedres precioses i animals de tota forma i color. Quan es va despertar, ja era massa tard per tornar-ho a ficar tot dins del sac. Va anomenar el que acabava de crear *foresta* i va pensar que calia que algú s'ocupés de tanta bellesa. Aleshores va crear els pigmeus, un dels pobles més amables i pacífics de la terra, i els va lliurar les claus de la foresta.

Tanta meravella, a 500 quilòmetres d'on visc, bé es mereixia

una visita personal. Per això, des del convent carmelita, vam pensar que una excursió on Déu havia reposat ja fa tants segles, podia ser el lloc adequat per distreure'ns i reposar també nosaltres una mica, després del cansament acadèmic del primer semestre.

La primera parada del llarg viatge va ser Bangui, a la regió del riu Lobaye, on tenim el nostre alberg de referència a la zona. Al matí de l'endemà, abans de continuar el viatge, vam celebrar la missa a l'església de la població. A Bambio és impossible celebrar una missa que no sigui solemne i hi ve sempre molta gent. Aquí els sacerdots són cars de veure, imagineu-vos de veure'n un que ve acompanyat de tot un convent...

A la tarda arribem a Belemboké, una missió només de pigmeus al límit de la foresta. Els únics no pigmeus al poblat són dos sacerdots africans (el P. Anselmo i el P. Sergio), tres germanes d'Amèrica Lla-

tina (sor Melania, sor Alba María i sor Margarita) i el mestre de l'escola elemental. Els pigmeus —m'expliquen els meus germans d'hàbit— són els veritables habitants de Centreafrica. Aquí els va posar Déu, mentre que els altres pobladors del país pertanyen a l'ètnia bantu, arribada amb les migracions. A Beleboké, parròquia i poblat van néixer alhora, el 1973, per iniciativa del P. Lambert, un valeros sacerdot francès. Aquest missioner es va adonar que els pigmeus vivien amb molta freqüència depenent dels amos d'altres ètnies, gairebé com servents. El sacerdot, creant tota una parròquia per a ells, va permetre, de fet, també el naixement d'un poblat només de pigmeus, els quals van construir al voltant de l'església les seves típiques cabanes de branques i fulles entrelaçades en forma d'igllú. Aquest sacerdot va donar als pigmeus, amb l'Evangelí, també la llibertat i dignitat, i va preservar-ne la cultura i tradicions. Òbviament, la iniciativa del P. Lambert no va agradar a qui havia perdut la mà d'obra gratuïta. El sacerdot va ser amenaçat. Però en la seva defensa va intervenir Bokassa, el famós sobirà de l'aleshores Imperi Centreafricà, que va declarar que qui causés cap mal al sacerdot seria com causar-lo a la seva persona. Des d'aleshores, aquests petits amos de la foresta viuen feliços i en pau.

Passada la nit entre les cabanes dels pigmeus, vam sortir cap a Bayanga, on visitariem el Dzanga-Sannga National Park. El parc és just enmig de la foresta de la conca del riu Congo, a l'extrem sud-oest de Centreafrica, enclavat entre el Camerun i Congo-Brazzaville. L'objectiu de l'excursió era arribar i observar de prop una colònia d'elefants. Al cap d'uns quants metres, mentre travessàvem a peu descalç un riu, vam observar petjades de dimensions notables. Els elefants havien passat per allí feia ben poc. Després de gairebé una hora de camí pugem fins a un mirador creat expressament per contemplar aquestes enormes criatures de Déu. L'espectacle és impressionant i més enllà de tota previsió: hi ha uns cent elefants! Un patrimoni increïble que fa que aquesta part de natura sense contaminació sigui única al món i la mirada queda absorta durant unes quantes hores.

A la tarda tornem cap al nord. Travessem la foresta tropical, exuberant. La carretera és un petit sender

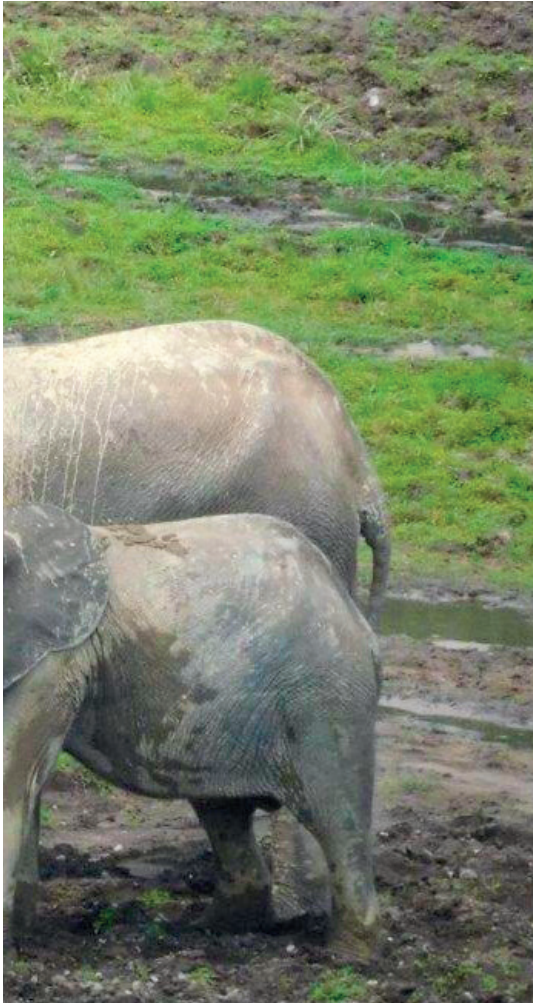
El Dzanga-Sannga National Park compta amb fins a 4.000 elefants.

Torno a pensar en els indrets, en les persones que he trobat durant el viatge: missioners i missioneres enamorats d'aquest país

de terra roja que, tímidament, demana permís a arbustos de grans fulles i arbres majestuosos: alts i vanitosos, semblen vigilants amb plomalls, gairebé ofesos per la nostra presència. Finalment, arribem a Nola, on fem nit.

Al matí, travessant la ciutat, quedem impressionats per la quantitat de *bureaux d'achat* d'or i diamants que s'ofereixen al llarg de la carretera. Ens trobem en una de tantes zones de Centreafrica on el subsol és particularment ric en aquests minerals preciosos. I és un patiment —meu i dels meus germans d'hàbit— fer-se la pregunta frustrant de per què aquest país, que literalment dorm sobre or i diamants, està condemnat a viure en l'extrema pobresa i només uns altres poden aprofitar-se de la seva riquesa.

Al migdia arribem a Berberati, una de les ciutats més grans de Centreafrica. Ens porten a menjar nois del Centre Kizito, una realitat creada per a la recuperació de nens i nois víctimes o autors de violència, amb freqüència orfes, de vegades procedents de grups armats o que ja han estat amb més o menys freqüència a la presó. Sor Elvira és el puntal d'aquesta comunitat que mira de

recuperar la dignitat de dotzenes de nois a través de l'aprenentatge d'un ofici, l'agricultura, la música, l'esport i, sobretot, l'art de viure plegats sense fer-se cap mal. *Sara mbi ga zo* («Fes per arribar a ser un home») és el difícil lema d'aquesta ambiciosa iniciativa que sor Elvira condueix tenaçment endavant, ja des de fa anys, amb l'ajuda de diverses famílies i no pas poques dificultats. Aquest any el president de la República Italiana li ha reconegut els mèrits i l'ha nomenada *Commendatore dell'Ordine al Merito della Repubblica Italiana*.

A la catedral de Berberati trobem el jove bisbe Denis Agbenyadzi, originari de Ghana, i que ens distreu explicant-nos una mica la seva experiència missionera, concretament els seus vuit anys passats com a rector entre els pigmeus de Belemboké. Després marxem cap al nord i, a meitat de trajecte, ens aturem a les cascades de Touboutu. Arribem a Carnot, un altre centre recollidor d'or i diamants. Ens acull el P. André, ancià missioner originari de Bèlgica.

El camí cap a Baoro, on des del 1973 tenim oberta una missió, és la penúltima etapa abans de tornar

a casa, i ens submergim en un interessant i animat debat sobre la natura, la història, la bellesa, les emocions d'un europeu i les d'un africà... A Baoro, hostes dels nostres germans, visitem l'escola per a catequistes reoberta fa poc. Va ser inaugurada fa molts anys pel P. Nicolò, el fundador de la missió, i tancada poc després. Ara reviu gràcies a la tenacitat del P. Odilon que amb passió es dedica a la formació de deu catequistes que hi viuen amb les famílies.

Al llarg dels últims quilòmetres abans d'arribar a Bangui torno a pensar en els indrets, però sobretot, en les persones que he trobat durant el viatge: missioners i missioneres enamorats d'aquest país que, amagats com diamants, treballen pel Regne de Déu sense fer gaire soroll. A tots els he fet la mateixa inevitable pregunta: «Quant fa que ets aquí?» El missioner o la missionera somriu, tanca els ulls, com si fos un secret que no voldria revelar, com si fossin els quirats del diamant més preciós: el de la pròpia vida donada per l'Evangelí i per aquesta gent.

25 anys

Ràdio Estel

espai de trobada, participació i diàleg

Avui és el dia del Senyor
diumenges a les 19 h

missa dominical des de la Catedral de Barcelona

Barcelona 106.6 / Tarragona 100.6 / Girona 103.4 / Lleida 91.5 / Catalunya Central 93.7 / Vic 98.4
Tortosa 90.1 / El Garraf 96.8 / La Cerdanya 104.4 / La Seu d'Urgell 105.0 / Andorra 107.5

SEGUEIX-NOS

Available on the
App Store

Android app on
Google play

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

La festa de l'Esperit Sant

Estimats diocesans,

Amb molt de goig m'adreço per primera vegada a tots vosaltres immediatament després de l'ordenació episcopal i de l'inici del meu ministeri com a bisbe enmig vostre. I m'hi adreço, avui, en aquesta gran diada de la Pentecosta, en la festa de l'Esperit Sant!

Precisament, «L'Esperit fa jove l'Església», he posat en el lema episcopal. És aquell Esperit que davallà en el cenacle i canvià els cors esporguïts dels apòstols, l'Esperit que els va treure la por i, amb un cor jove i renovat totalment, començaren a anunciar la bona notícia de Jesucrist, mort i ressuscitat.

Sant Pau VI, en el discurs d'obertura de la tercera sessió del Concili Vaticà II, deia que eren dos els factors que Jesús, per continuar la seva obra en aquest món, havia promès i enviat: els apòstols i l'Esperit Sant. Els apòstols són l'agent extern i objectiu: formen el cos material de l'Església, sempre dins i conjuntament amb tot el poble sant de Déu. L'Esperit Sant és l'agent interior que obra no sols en la intimitat de cada un de nosaltres, sinó en tota la comunitat. L'Esperit anima, vivifica, rejuveneix, renova, santifica. El dia de la Pentecosta trobem aquests dos factors —apòstols i Esperit— admirablement associats: feien falta uns enviats, uns apòstols per anunciar l'Evangelí. Però si Jesús no hagués donat als apòstols l'Es-

perit Sant, l'Evangelí hauria quedat només com una doctrina teòrica, els apòstols no haurien anunciat la bona notícia de Jesús i encara estarien a Jerusalem amb les portes tancades.

L'Esperit rejuveneix, fa jove l'Església. Com afirmava sant Agustí, l'Esperit és aquell «Mestre interior» que, sense la seva secreta instrucció, les paraules de la predicació evangèlica o, fins i tot, del mateix text sagrat, no ens permetria descobrir i assimilar tota la veritat i la força que contenen i transmeten. Perquè l'Esperit ens empeny a no perdre mai l'entusiasme «per escoltar la crida del Senyor al risc de la fe, i donar-ho tot sense mesurar els perills», com afirma el papa Francesc (cf. *Christus vivit*, 37). Amb aquest Esperit superarem el pessimisme i les pors: la por a la societat i a les persones que no pensen com nosaltres, la por de la veritat tal com és, la por de mostrar-nos com a cristians, la por d'arriscar-nos a l'hora d'anunciar l'Evangelí, la por de la fidelitat i d'un compromís per a tota la vida, la por de perdre el bon nom, la por de ser criticats, la por que el veí tingui més que jo, la por de ser més pobres quan veiem les necessitats dels altres, la por que els altres ens passin al davant, la por de pensar que no podem entendre'ns ni dins la mateixa Església.

Veniu, Esperit Sant! Rejuveniu els nostres cors! Veniu a donar-nos la força, veniu a treure'ns la por!

Som missió

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Avui celebrem la solemnitat de la Pentecosta. Així culminem el temps pasqual amb la recepció del do de l'Esperit Sant. El naixement de l'Església troba el seu origen en aquella ferida al cor de Jesús que va produir un vessament de dons i de fruits. El do de l'Esperit Sant continua l'obra del Fill actuant en l'Església i en cada un de nosaltres.

Jesús va prometre als seus deixebles que els lliuraria l'Esperit Sant. El dia de la Pentecosta es va complir aquesta promesa. Els apòstols, reunits amb Maria i en pregària, van rebre l'Esperit Sant: «Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i s'expressaven tal com l'Esperit els concedia de parlar» (Ac 2,4).

La Pentecosta obre en tots nosaltres la possibilitat de participar del mateix Esperit que va omplir Jesús. Els qui amb fe ens disposem per acollir-lo, rebem la força necessària per dur a terme la missió que Jesús va rebre del Pare i que ens va confiar en el moment de la seva ascensió al cel. Ressonen fortament aquelles paraules del Senyor ressuscitat dirigides

als seus deixebles: «Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres». Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant» (Jn 20,21-22).

A partir de la vinguda de l'Esperit Sant, el dia de la Pentecosta, els apòstols es van alliberar de la seva por i van sortir d'on eren amagats per començar la missió d'anunciar l'Evangeli per tot el món. Així, Pere rep l'Esperit Sant per anunciar al poble la resurrecció de Jesucrist i la seva condició de Fill de Déu. Pau és omplert de l'Esperit Sant abans de lliurar-se al seu ministeri apostòlic, de la mateixa manera que Esteve, ple del mateix Esperit, és escollit per a la diaconia i, més tard, per al martiri. El mateix Esperit que fa parlar Pere, Pau i els dotze, inspirant-los les paraules que han de pronunciar, descendeix també damunt els qui escolten la paraula de Déu en l'Església naixent i de sempre.

L'Església és essencialment missionera, és a dir, enviada pel Crist a totes les nacions i a totes les cultures per tal que sembri i ajudi a

créixer en elles la llavor del Regne de Déu. Per això, cal que la nostra torni a ser una Església en sortida. No és pas casualitat que la diada de l'Acció Catòlica i de l'Apostolat seglar coincideixi amb la Pentecosta. El lema de la Jornada d'enguany, «Som missió», ens convida a prendre consciència de la nostra condició missionera tot recordant les paraules del papa Francesc referides a cada un de nosaltres: «Jo soc *una missió* en aquesta terra, i per això soc en aquest món» (EG 273). L'Esperit Sant vol moure els nostres cors perquè prenguem més consciència del nostre compromís baptismal i ens lliurem activament a la missió, confiada a l'Església, d'anunciar la bona nova de Jesucrist.

Benvolguts germans, prego al Senyor perquè aquest any l'Esperit Sant vingui sobre cadascun de nosaltres, sobre tota l'Església que peregrina a Barcelona. Demano al Senyor que ens animi i enforteixi per respondre amb atreviment cristià i cor generós als reptes que avui tenen la nostra Església i la nostra societat.

COMENTARI DE LA PARAULA

Del si de Jesús brollaran rius d'aigua viva

En les celebracions litúrgiques de la festa jueva de les Tendes es llegeix el passatge de Zacaries 14,8: «Aquell dia brollarà una font a Jerusalem: la meitat de l'aigua anirà cap a orient, al mar Mort, i l'altra meitat cap a occident, al Mediterrani.» Jesús s'havia palplantat en el Temple; el darrer dia, el més solemne de la festa, es posà a cridar: «Si algú té set, que vingui i que begui, el qui creu en mi.» A la samaritana, Jesús s'hi havia adreçat en termes semblants: «Si coneguessis qui és el qui et diu: "Dona'm de beure", tu li n'hauries demanada a ell, i ell t'hauria donat aigua viva» (4,10). L'Esriptura a què Jesús fa referència, «rius del seu si brollaran d'aigua viva», no s'ha pogut comprovar en la seva literalitat, però pel context no hi ha cap dubte que feia referència a una dita que parlava de les aigües que brollarien del Temple de Jerusalem. D'una manera simbòlica, Jesús s'havia apostat a la porta del Temple, n'havia pres possessió en la seva qualitat de Messies d'Israel i n'havia fet la casa del seu Pare, la que ells havien convertida en una casa de mercat (2,16). Tot observant els pelegrins, llençava un crit repetit, invitant els assedegats que sortien d'aquell mercat a apropar-se a ell i a beure de l'aigua viva que brollava del seu si. En una segona redacció, l'autor d'aquest escrit cregué convenient d'inserir-hi una explicació: «Això ho digué a propòsit de l'Esperit que havien de rebre els qui creien en ell; perquè encara no estava l'Esperit Sant a disposició d'ells, car Jesús encara no havia estat glorificat» (Còdex Beza). Nosaltres som part d'aquests creients que, assedegats després de sentir tantes i tantes paraules buides, hem sentit que

GLÒRIA MONÉS

el seu crit continuava ressonant avui, ens hem apropiat a ell i ens ha donat a beure l'aigua viva que, gràcies als soldats que travessaren el seu costat quan penjava de la creu (19,34), un cop glorificat, ha pogut oferir-nos el do de l'Esperit Sant, perquè passés a formar part del nostre haver humà.

JOSEP RIUS-CAMPS
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI RICART
Claretia i biblista

Quin sentit tenen les expressions dures i violentes que a vegades apareixen als salms? (i III)

Pista 4. «Vingui a nosaltres el vostre Regne.» Un dels temes més freqüents dels salms és el desig vehement per la vinguda del Regne de Déu. Desitjar la vinguda del Regne comporta necessàriament desitjar la desaparició de tot allò que sabem que n'és contrari: la guerra, l'odi, la injustícia, l'opressió, la mentida i, en una paraula, el pecat. No es pot voler el triomf de Jerusalem sense desitjar al mateix temps la desaparició de l'anti-Jerusalem que l'Apocalipsi anomena Babilònia. Aquest desig no significa voler cap mal a persones en concret, sinó desitjar que almenys els bons no siguin víctimes dels dolents.

Pista 5. *Al·legoria moral*. Aquesta interpretació transposa el text en un sentit figurat i individual. Llavors els enemics que ataquen Jerusalem i que el salmista vol exterminar ja no es troben fora d'ell, sinó dins seu: són els pecats, vicis, defectes o temptacions. En canvi, les torres i muralles de Jerusalem són les virtuts i les bones obres. És una interpretació molt emprada pels Pares antics. Per exemple, en el comentari d'Hilari de Poitiers sobre el salm 137,9 «feliç el qui agafi els teus infants i els esclafi contra la pedra», diu: «Però la pedra, segons l'Apòstol, és Crist. I sortós el qui contra ell esclafa els petits de Babilònia, és a dir, el qui esclafa i destrueix els vicis corporals tot just incipients.» Aquesta interpretació tradicional es troba també en Rufí, Jeroni i Agustí, i arriba a la Regla de sant Benet, que en fa una aplicació concreta: la manera d'esclafar els mals pensaments contra Crist és manifestar-los al pare espiritual.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge de Pentecosta

Lectura primera

Ac 2,1-11

*Tots quedaren plens
de l'Esperit Sant
i començaren a expressar-se*

Lectura dels Fets dels Apòstols:

Durant la celebració de la diada de la Pentecosta es trobaven tots junts en un mateix lloc quan, de sobte, se sentí venir del cel un so com si es girés una ventada violenta, i omplí tota la casa on es trobaven asseguts. Llavors se'ls aparegueren com unes llengües de foc que es distribuïren i es posaren sobre cadascun d'ells. Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i començaren a expressar-se en diversos llenguatges, tal com l'Esperit els concedia de parlar. Residien a Jerusalem jueus piadosos provinents de totes les nacionalitats que hi ha sota el cel. Quan se sentí aquell so, la gent hi anà i quedaren desconcertats, perquè cadascú els sentia parlar en la seva pròpia llengua. Estranyats i fora de si deien: «No són galileus, tots aquests que parlen? Doncs, com és que cadascun de nosaltres els sentim en la nostra llengua materna? Entre nosaltres hi ha parts, medes i elamites, hi ha residents a Mesopotàmia, al país dels jueus i a Capadòcia, al Pont i al'Àsia, a Frígia i a Pamfília, a Egipte i a les regions de Líbia, tocant a Cirena, hi ha forasters de Roma, hi ha jueus i prosèlits, hi ha cretencs i àrabs, però tots nosaltres els sentim proclamar les grandeses de Déu en les nostres pròpies llengües.»

Salm responsorial

103

Beneeix el Senyor, ànima meva.
Senyor, Déu meu, que en sou de gran.
Que en són de variades, Senyor,
les vostres obres,
la terra és plena de les vostres criatures.

*R. Quan envieu el vostre alè,
Senyor, renoveu la vida sobre
la terra.*

Si els retireu l'alè, expiren i tornen a la pols d'on van sortir.
Quan envieu el vostre alè, reneix la creació,
i renoveu la vida sobre la terra. **R.**

Glòria al Senyor per sempre.
Que s'alegri el Senyor contemplant el que ha fet,
que li sigui agradable aquest poema,
són per al Senyor aquests cants de goig. **R.**

Al·leluia

*Veniu, Esperit Sant, ompliu el
cor dels vostres fidels
i enceneu-hi la flama del vostre amor.*

Evangelí

Jn 20,19-23

*Com el Pare m'ha enviat a mi,
també jo us envio a vosaltres.
Rebeu l'Esperit Sant.*

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

El vespre d'aquell mateix diumenge, els deixebles eren a casa

Lectura segona

1Co 12,3b-7,12-13

*Tots nosaltres hem estat batejats en
un sol Esperit
per formar un sol cos*

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, ningú no pot confessar que Jesús és el Senyor si no és per un do de l'Esperit Sant. Els dons que rebem són diversos, però l'Esperit que els distribueix és un de sol. Són diversos els serveis però és un de sol el Senyor a qui servim. Són diversos els miracles, però tots són obra d'un sol Déu que els fa valent-se de cadascun de nosaltres. Les manifestacions de l'Esperit distribuïdes a cadascú són en bé de tots. Perquè el Crist és com el cos humà: és un, encara que tingui molts membres, ja que tots els membres, ni que siguin molts, formen un sol cos. Tots nosaltres, jueus o grecs, esclaus o lliures, hem estat batejats en un sol Esperit per formar un sol cos, i a tots ens ha estat donat com a beguda el mateix Esperit.

amb les portes tancades per por dels jueus, Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després els ensenyà les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els tornà a dir: «Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.» Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant. A tots aquells a qui perdonareu els pecats, els quedaran perdons, però mentre no els perdoneu, quedaran sense perdó.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAL I)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 4)

Juny

9. DIUMENGE

Diumenge de Pentecosta (S), Vermell. Lectures: Fets 2,1-11 / Salm 103 / 1 Corintis 12,3b-7.12-13 / Joan 20,19-23

SANTORAL: Columba, mjo.; Efrem, diac.; Marí, erm.; Pelàgia, vg. i mr.; Prim i Felicià, mr.

Comença el temps de durant l'any

10. DILLUNS

Benaurada Verge Maria (MO), Blanc. Lectures: Gènesi 3,9-15.20 / Salm 86 / Joan 19,25-34

SANTORAL: Asteri, b.; Maurici, ab.

11. DIMARTS

Sant Bernabé (MO), Vermell. Lectures: Fets 11,21b-26;13,1-3 / Salm 97 / Mateu 5,13-16

SANTORAL: Adelaida, rel.; Lleó III, p.

12. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: 2 Corintis 3,4-11 / Salm 98 / Mateu 5,17-19. Tarragona i Tortosa: *Santa Maria Rosa Molas (ML)*, Blanc.

SANTORAL: Joan de Sahagún, prev.; Onofre, erm.; Violant, rel.

13. DIJOUS

Jesucrist, Gran Sacerdot (F), Blanc. Lectures: Isaïes 52,13-53,12 / Salm 39 / Lluc 22,14-20

SANTORAL: Antoni de Pàdua, prev.; Aquil·lina, vg.; Aventí, mr.; Fandila, prev.

14. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: 2 Corintis 4,7-15 / Salm 115 / Mateu 5,27-32

SANTORAL: Digna, vg. i mr.; Eliseu, prof.

15. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: 2 Corintis 5,14-21 / Salm 102 / Mateu 5,33-37. O bé: *Santa Maria Miquela del Santíssim Sagrament (ML)*, Blanc.

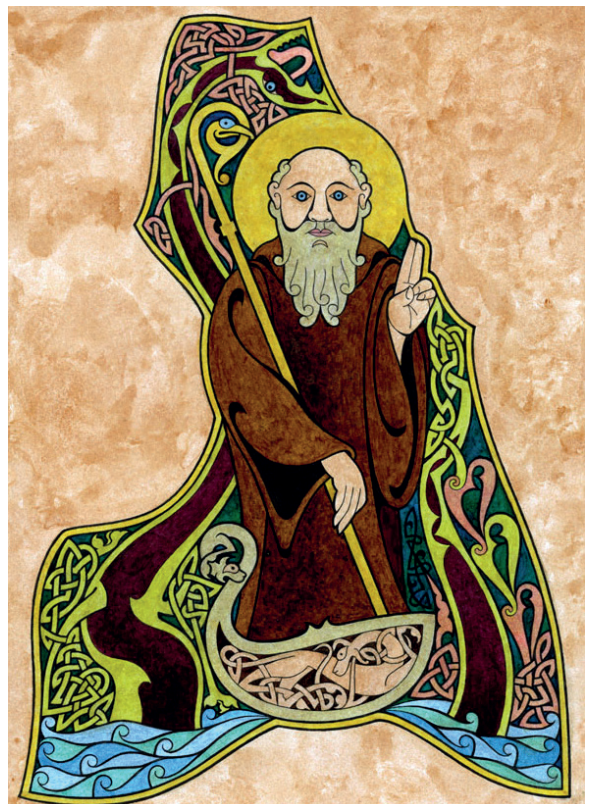
SANTORAL: Benilde, mr.; Bernat d'Aosta, prev.; Germana Cousin, vg.

El Sant 9 JUNY

Sant Columba de Iona

Al començament de l'edat mitjana, després de la desaparició de l'imperi romà i amb l'arribada dels pobles germànics, l'Europa occidental va viure una segona gran evangelització. Però no es va fer des de Roma, sinó des de la cèltica Irlanda, i va ser duta a terme pels qui viuen allunyats del món, els monjos. Un dels primers d'aquesta onada de reevangelitzadors va ser sant Columba de Iona (521 - 597).

Pertanyent a l'aristocràcia cèltica, es va fer capellà i es va convertir en predicador itinerant per tota l'illa d'Irlanda i també per la veïna Escòcia. En aquesta darrera, concretament a la petita illa de Iona, sant Columba va fundar una comunitat monàstica, de la qual en van sortir nombrosos missioners que van evangelitzar Escòcia i Anglaterra, i van convertir al cristianisme pobles germànics com els angles i els saxons. Més tard aquests mateixos monjos van evangelitzar l'Europa continental. Sant Columba va escriure nombroses obres i es va convertir en un pare espiritual per a monjos, clergues i laics.

Dimensió pneumatològica de la litúrgia

F. XAVIER PARÉS SALTOR
Delegat diocesà de Litúrgia
d'Urgell
xpares@bisbaturgell.org

Hem arribat a la Pentecosta, plenitud de la Pasqua del Crist ressuscitat. Jesús des de la glòria del Pare és qui ens envia l'Esperit Sant, tercera persona de la Santíssima Trinitat, perquè continuï en l'Església, l'obra de la salvació. Per parlar de l'Esperit Sant, l'Església utilitza algunes paraules gregues que són clau en el vocabulari teològic-litúrgic, i que convé que tots coneguem. Són les paraules «Paràclit» (protector, consolador), «*pneuma*» (alè, aire, Esperit), «epiclesi» (invocació a l'Esperit Sant).

El pla salvador de Déu, realitzat pel Fill Jesús amb la seva mort i resurrecció, s'actualitza i es fa present entre nosaltres per la litúrgia. L'Esperit Sant és qui fa present ara i aquí, el misteri de la salvació. El passat i el futur de la història de la salvació s'actualitzen en la celebració litúrgica per la força i el poder de l'Esperit Sant. No hi ha litúrgia sense la presència del Paràclit. L'Esperit és el vertader protagonista de les nostres celebracions litúrgiques. Per la invocació de l'Esperit Sant, Jesús s'hi fa present i, al mateix temps, per mitjà de la celebració, Jesús comunica l'Esperit Sant a tota l'assemblea reunida. Per l'acció de l'Esperit, les nostres celebracions litúrgiques no són un simple record del passat sinó una viva actualització, que gràcies a l'Esperit, es realitza de nou en nosaltres i en tota l'Església.

Durant la celebració litúrgica, sobretot de l'eucaristia, fem una invocació orant a l'Esperit Sant (epiclesi) perquè vingui el seu poder i actuï consagrant i

transformant els dons eucarístics i també la mateixa assemblea. El signe que realitza el ministre en aquest moment és el de la imposició de mans sobre les ofrenes, un signe molt bíblic que la tradició litúrgica utilitza sempre per santificar i beneir.

En la pregària eucarística hi trobem dues invocacions a l'Esperit Sant, dues epiclesis, una sobre les ofrenes del pa i del vi: «Santifiqueu aquestes ofrenes fent que hi davalli el vostre Esperit, com la rosada, perquè es converteixin per a nosaltres, en el cos i en la sang de Jesucrist, nostre Senyor» i una segona epiclesi sobre l'assemblea reunida: «Us supliquem humilment que l'Esperit Sant uneixi en un sol cos els qui participem del cos i de la sang de Crist.» Per tant, sense la invocació i la presència de l'Esperit Sant, no hi ha eucaristia.

Fora de l'eucaristia, l'Església també invoca l'Esperit Sant en altres celebracions litúrgiques, sobretot, en les dels sacraments, com és en la benedicció de l'aigua baptismal, en la unció de la confirmació, l'ordenació sacerdotal, en el matrimoni, en l'absolució sacramental i en la unció dels malalts. Les oracions que introdueixen les celebracions són també eminentment pneumatològiques. Per tant, no hi ha cap celebració sense la presència i acció de l'Esperit Sant.

En aquesta Pentecosta de l'any 2019, valorem el do de l'Esperit Sant, i demanem una vegada més que vingui a nosaltres: «Veniu, Esperit Sant, Veniu, oh Alè diví, Veniu, Amor sagrat.»

Joan Talavera

80è aniversari de la Coral de Santa Maria

El mes de maig es va commemorar el vuitantè aniversari de la fundació de la Coral de Santa Maria d'Igualada. Va ser la professora Maria del Rio Montfort, juntament amb la seva germana Mercè i un grup de noies, a instàncies de Mn. Amadeu Amenós, qui van posar en marxa el projecte.

Eren els anys immediats a la guerra civil. Inicialment la seva activitat es va desenvolupar al temple, però ben aviat va nodrir el seu repertori amb peces de concert del folklore popular i dels grans mestres. Va traspasar l'àmbit d'actuació a altres localitats i fins i tot més enllà de les nostres fronteres. La coral, que ha tingut una trajectòria ininterrompuda en el temps, ha continuat fidel als objectius fundacionals: al servei de l'Església i de la ciutat que la va veure nàixer i créixer.

Aquests dies s'ha repartit a cantaires, col·laboradors i subscriptors el butlletí *El trumfo* (número 216), portaveu de la coral, on el seu president parla, a l'editorial, d'aquest aniversari. També s'hi publica l'activitat portada a terme des de l'1 de gener i un interessant text sobre els primers socis protectors. També s'han distribuït uns clauers commemoratius del 80è aniversari amb el logotip de la coral.

Aquest butlletí publica sengles entrevistes amb els cantaires Alfons Ferrer Casulleras i Pietat Merino Urgell. Altres seccions són *Aula d'assaig*, *Estafeta de correus*, *Picant l'ullet sense malícia* i *Vida familiar*.

El diumenge 5 de maig, la Coral de Santa Maria va participar en la part musical de la missa estacional de la basílica i es va alternar en els cants amb el grup Laude. La celebració eucarística va ser presidida per Mons. Romà Casanova, bisbe de Vic. La Coral, que va actuar sota la direcció de Coni Torrents amb l'acompanyament a l'orgue de Lluís Victori, va oferir, entre altres motets, quatre peces de polifonia.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL

pel Dr. Joan Antoni Mateo

La virginitat de Maria

La virginitat de Maria és una qüestió de lliure opinió en la fe cristiana o és una veritat definida que cal professar? També veig que molta gent no entén per què Maria no va poder tenir relacions amb el seu espòs Josep, cosa que semblaria el més normal del món...

La nostra fe catòlica no es basa en opcions personals ni en enquestes, sinó que es fonamenta en la resposta a la Revelació, és a dir, en la manifestació de Déu que s'esdevé en Jesucrist. De fet, vostè deu haver pogut constatar en un passat no gaire llunyà com algunes persones a les quals se'ls suposa una formació profunda en la fe, a l'hora d'expressar en algun mitjà de comunicació aquestes opinions que no s'adiuen amb la fe, han estat immediatament reconduïdes per l'Església a professar la fe vertadera. En el Poble de Déu els fidels es refereixen a Maria amb tota naturalitat i espontaneïtat com la «Verge». En la més antiga tradició se l'anomena *l'Aeiparzenos*, és a dir, «la sempre Verge». Un excel·lent mariòleg espanyol, Miguel Ponce, diu que, pel que fa a la virginitat perpètua de Maria, «podem parlar d'un dogma no definit basant-nos en aquest consentiment de l'Església sobre aquesta creença». Un cop més cal aclarir que una veritat de fe, pel fet de ser definida de manera explícita pel Magisteri, no és més veritat de fe. De fet, moltes vegades, una definició explícita és motivada per una negació de la mateixa definició. També m'agradaria aclarir que la virginitat de Maria no es limita a l'absència de relacions sexuals, sinó que és una realitat molt més rica. Inclou, òbviament, la integritat física i l'absència de relacions, però també la decisió de Maria conscient i lliure de voler viure així i l'entrega generosa a Déu i als designis amb cor indivís com a arrel explicativa d'aquesta decisió i element formal de la virginitat corporal. És una virginitat consagrada que, com bé deia Pius XII, inaugura aquest estat de vida a l'Església. No és un tema opinable en la professió de la fe. La negació obstinada i pertinaç constitueix clara heretgia.

PER ENVIAR CONSULTES
AL DR. MATEO:

elconsultori@hotmail.com

Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Recordant l'andalús beat Lolo

El 2 de juny vam celebrar la solemnitat de l'Ascensió del Senyor al Cel. Comença així el temps de l'Església. Jesús ha anat al Pare, i nosaltres ens quedem en aquest món per complir la missió encomanada: «Portar el seu evangeli al cor del món.» Aquest dia se celebra també la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials. Per això, evoquem la bonica pregària del periodista andalús beat Lolo, ja als altars, des d'aquell 9 de maig del 2012. Diu així: «Senyor: Col·loca al front de tots els que escriuen una proa que enfili el bon port que ets, i assegura a la nau un paisatge complet d'obriers i operaris, d'estudiants i mares, de professors i noies, que, a la vegada, en el tracte i al marge de l'ofici, siguin llavor noble d'exemple i de tendresa. Que el seu pòsit de ciència tingui el mirall al fons de la teva saviesa. Que si de sobte es fa al món un silenci perquè calen normes, el seu cor sigui valent per dir la paraula; que sigui clara i rotunda i, sobretot, justa. Li negaràs el somni, com també la sal i el pa de cada dia, si només ell pot parlar i calla per covard. Hi haurà de posar "robatori" o "compassió", o "gana", i ho dirà sense temptar-lo la bossa ni l'ascens, l'ensurt o l'amenaça. Que dels llavis en brollin consells com a font de poble, que raja dia i nit. Si cal donar alguna ració doble d'optimisme, d'amor i d'esperança, aboca-la sobre ells. Missatgers de fe i d'alegria. Que escriguin de genolls quan una llar naufraga.»

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Visca Alabama

Hi ha lleis que, quan es fan, es fan contra natura. I aquest és el cas de l'avortament i sempre sota l'aparència de «progressista».

Què té, de progressista, aquesta llei? Ho ignoro.

En certa ocasió, visitant Itàlia, la guia de l'autocar ens va dir que era un país modern i que havia fet moltes lleis. I, com que era modern, havia aprovat l'avortament. Què té, això, de modern? Res. Es diu que és un dret que té la dona, però quin dret és aquest? La veritat és que ens volen fer veure «gases per perdis».

Cal felicitar l'estat d'Alabama, i altres dels Estats Units, perquè prohibeixen aquesta pràctica. Alguns diuen que és una regressió al passat. Regressió, però de què?

Algú eliminaria els seus pares, sota tres supòsits que podria indicar una nova llei? La resposta és ben senzilla, no, sota cap concepte ni excepció, encara que ho marqués la llei.

Recordeu que hi ha països en què les mares que han avortat es reuneixen i resen pels seus fills.

Enhorabona, Alabama!

JOSEP MARIA MARBÀ
Terrassa

El poder de la pregària

La Terra s'acaba i haurem de marxar a un altre planeta. Així ens ho manifesta Robert Schrock, premi Nobel de Química. La ciència ha demostrat que aquest canvi s'està accelerant per culpa nostra i és una llàstima, perquè és un gran tresor que ens ha guardat moltes coses meravelloses durant milions d'anys.

Podríem assenyalar tantes coses: petroli, ferro, aigua... Aquests tresors són un regal per a nosaltres. Els fem servir per escalfar la casa i

els convertim en eines. Però n'hi ha una quantitat limitada i, si acabem de consumir tots aquests tresors, no en tindrem més. I és per això que depèn de nosaltres decidir què n'hem de fer. Hem d'arrencar-los tots de la terra i convertir-los en coses que no necessitem? O els hem d'estalviar per continuar tenint-ne nosaltres i totes les criatures de la terra? Els animals i totes les criatures de la Terra es mereixen una bona vida i segur que nosaltres hi podem col·laborar.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers

Inseguretat ciutadana

Passades les eleccions és el moment que els candidats electes comencin a treballar per portar a terme tot el que han promès.

Els ajuntaments, on el govern està «a peu de carrer», en contacte directe amb el dia a dia de ciutats i pobles, no poden dilatar més la solució a problemes urgents. Concretament, a Barcelona, el tema de la inseguretat ciutadana ha augmentat un 17%; és alarmant. He sentit que al metro hi ha un robatori cada quatre minuts i moltes vegades amb violència amb arma blanca. El descontrol arriba fins a tal punt sobre aquest tema que, per iniciativa popular, hi ha patrulles de voluntaris anomenats els «Àngels de Barcelona» l'actuació dels quals consisteix a vigilar i avisar amb un xiulet quan veuen una situació problemàtica, per almar el públic i dissuadir els delinqüents. No porten cap arma ni poden detenir ningú perquè no pertanyen a cap cos de seguretat. Si no es disposa de més efectius per controlar, l'única solució és canviar les lleis, que sembla que són massa permissives. Ara és el moment.

LOURDES CAMPS CARMONA
Barcelona

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Jose Mari Arizmendiarieta va inspirar els joves de Mondragón a treballar pel bé comú

El capellà que va fundar el grup cooperatiu més gran del món

CARME MUNTÉ
Barcelona

GAIZKA URRESTI
«El documental vol ser un homenatge a homes com Arizmendiarieta que van treballar per transformar Espanya des del punt de vista econòmic i social»

El 1941 un sacerdot acabat d'ordenar, Jose Mari Arizmendiarieta, arribava com a vicari i responsable d'Acció Catòlica al poble guipuscoà de Mondragón. Hi arribava per revolucionar-lo, en el bon sentit de la paraula, perquè va fundar Mondragón Corporación Corporativa, la que avui dia és l'agrupació de cooperatives més gran del món que opera a 150 països i amb un model de producció que s'estudia a la Universitat nord-americana de Harvard.

La gesta d'aquest capellà basc, mort el 1976 i en procés de beatificació, s'explica a *Arizmendiarieta. El hombre cooperativo*, un documental de Gaizka Urresti, director, guionista, productor de cinema i televisió i guanyador del premi Goya al millor curtmetratge de Ficció per *Abstenerse agencias*.

Arizmendiarieta, que afirmava que «les idees, si no es transformen en obres, no serveixen per a res», era aquell estil de capellà pragmàtic, dotat d'un gran lideratge que combinava l'anhel espiritual amb la transformació social. Hereu de la tradició basca del treball col·lectiu i l'autogestió, el

seu pas pel Seminari de Vitòria li va permetre aprofundir en la dimensió espiritual del catolicisme però també en la seva vessant més transformadora amb la doctrina social de l'Església com a referent principal.

Una sèrie d'ingredients, de caldo de cultiu, que va esclatar quan va palpar la realitat de fam i patiment de la postguerra. «La situació de Mondragón el 1941 era com la de qualsevol altre poble espanyol: sense esperances, dividit i traumatitzat per la guerra civil», destaca Gaizka Urresti, que el 16 de maig passat va visitar Barcelona per presentar el documental al Cine Boliche, de la mà de Caja Laboral i TeamLabs. I si bé durant la guerra civil havia militat al PNB (Partit Nacionalista Basc), «posteriorment va veure que eren la col·laboració i la unió, i no l'enfrontament ni la confrontació, la via de salvació dels seus germans».

Educació i conscienciació

El 1943, Arizmendiarieta va crear una escola politècnica, que va donar lloc posteriorment a la Universitat de Mondragón, un centre educatiu obert a tots els joves de la regió. L'escola ràpidament es va ampliar, amb el suport econòmic dels veïns. L'objectiu no era cap altre que universalitzar l'educació, trobar la

Arizmendiarieta, al centre, amb alguns fidels.

basc d'origen i resident a Saragossa. I el defineix com un líder que amb la seva paraula, idees i exemple inspirava els altres: «Aquest projecte no el fa un home sol, sinó en col·laboració amb una comunitat i molts apòstols, que són aquests nois que llavors tenien 14 o 15 anys. Tota aquesta tasca d'educació i lideratge fa que quan mor, el 1976, el projecte continuï creixent, perquè havia creat molts cooperativistes abans, gent que va ser inspirada a treballar pel bé comú.»

En aquest sentit, el lideratge d'Arizmendiarieta, de la seva persona i de la seva obra, continua sent de molta actualitat. Ha demostrat que la utopia cooperativista i d'un model econòmic que posi al centre la persona es poden fer realitat. «Arizmendiarieta explora el concepte de comunitat en el sentit que el que jo faci amb la meua feina ha de contribuir a una societat més rica per a tothom», afegeix el director d'un documental que compta amb la banda sonora del músic Kepa Junkera.

Més informació: elhombrecooperativo.com.

manera que les classes més populars poguessin portar els seus fills a l'escola. Un altre objectiu era empoderar els joves perquè prenguessin el timó de les seves vides i perquè s'associessin en projectes col·lectius. «És a partir del moment en què va formar els joves amb l'esperit de transformació de la realitat quan va començar a crear empreses», aclareix Gaizka Urresti, que per a aquest documental ha entrevistat 40 persones entre familiars, alumnes i estudiosos de la figura d'Arizmendiarieta.

Després de crear l'escola, per tant, es tractava de donar sortida laboral als joves. El primer pas va ser parlar amb els directius d'Unión Cerrajera, la gran empresa que ja existia a Mondragón, perquè compartís part dels beneficis amb els treballadors. Els empresaris s'hi van negar i va ser llavors quan el capellà basc va decidir crear la seva pròpia empresa amb un component social clar. La primera va ser Fagor, el 1956, després van venir Eroski, Orona, Orbea, Lagun Aro, Maier, la Universitat de Mondragón o la Caja Laboral-Laboral Kutxa.

«El documental vol ser un homenatge a homes com Arizmendiarieta que van treballar per transformar Espanya des del punt de vista econòmic i social», destaca Urresti,

Foto: Gaizka Urresti, a l'esquerra, durant el rodatge, amb Juan Manuel Sinde, president d'Arizmendiarieta – Kristau Fundazioa.

Actualment, la seva escola necessita alguna cosa més que el millor especialista en neteja

Lunet consulting
LA CONSULTORIA ESPECIALISTA EN FACILITY SERVICES

LUNET som especialistes en neteja i facility services per a escoles. La part d'ara, també consultors. Amb LUNET CONSULTING neix la 1a Consultoria Especialista, un nou model millor adaptat a les noves necessitats de la seva escola. Parlene? Truquïns al 902 010 977 o enviï a www.lunetconsulting.es i un dels nostres consultors li farà una proposta sense compromís.

«Llull», amb música de Francesc Cassú i lletra de Jaume Cabré, primera òpera sobre el beat mallorquí

Ramon Llull, personatge líric

La personalitat magnètica i la immensa obra literària de Ramon Llull (1232-1316) no sempre han obtingut la recepció que els correspondria. Només els darrers anys la figura del beat mallorquí comença a ser realment valorada a casa nostra tant en l'àmbit eclesial com en el cultural. Una bona mostra d'aquest renovat interès pel gran místic i escriptor en llengua catalana és l'òpera *Llull*, amb música de Francesc Cassú i lletra de Jaume Cabré. La peça estava enllestida des de l'any 2006, però per raó de la crisi econòmica i altres entrebancs no es va poder estrenar fins al novembre passat. Ho va fer al festival Temporada Alta de Girona gràcies al suport de la Fundació Metalquímia. La peça va ser interpretada per la Simfònica de Cobla i Corda de Catalunya, la Polifònica de Puig-reig i els solistes Roger Padullés, Marta Mathéu, Toni Marsoli i Gemma Coma-Alabert entre d'altres, i va comptar amb la posada en escena de Xavier Albertí, director del Teatre Nacional de Catalunya (TNC). El 22 d'abril passat, dilluns de Pasqua, es va poder sentir per primera vegada en antena gràcies a Ràdio Estel, que en va retransmetre l'estrena gironina.

El tenor Roger Padullés, que en aquesta òpera va interpretar el paper de Ramon Llull, va explicar en declaracions a Ràdio Estel la tasca meritòria de tot l'equip que va fer possible l'estrena de *Llull*: «Ha estat una feina titànica per part de tothom. Cal destacar el treball fet tant pel compositor com pel lletrista. En el cas d'aquest, l'escriptor Jaume Cabré, es tractava de la primera vegada que escrivia una òpera, i la va elaborar alhora que escrivia la coneguda novel·la *Jo confesso*; quan ja tenia fet el text de *Llull* se li va demanar si podia modificar-lo per tal que tingués un ritme intern, de manera que les frases musicals tinguessin una llargada i una cohe-

rència durant tota l'estona. I així ho va fer.» Per a Padullés, la interpretació del beat mallorquí va implicar un esforç important: «La tessitura del protagonista m'anava perfecta per a la meua veu, que és de tenor líric, però el meu personatge té una presència quasi contínua al llarg de l'obra, cosa que va implicar un treball personal molt important.»

La vida interior d'un predicador

Quan el mecenes Josep Lagares, president de Metalquímia, i Francesc Cassú, van proposar a Jaume Cabré que creés una història que transcorregués a la Mediterrània, l'escriptor va pensar en Ramon Llull. La vida variada i profunda del beat va agradar de seguida perquè dona molt de joc per a un argument operístic. De tota la llarga i fèrtil vida de Ramon Llull, aquesta òpera se centra en els darrers anys, quan el beat ja fa temps que es dedica en cor i ànima a escriure i predicar per tal de convertir jueus i musulmans al cristianisme. «L'argument comen-

Estrena de «Llull» al festival Temporada Alta de Girona.

ça el 1293 a Gènova», explica Roger Padullés, «quan un Llull ja força gran està a punt d'embarcar per anar a predicar al Magreb. En aquell moment, molts anys després d'haver abandonat la dona i els fills per fer-se religiós i anar a predicar, té remordiments per aquell pas que va fer. A partir d'aquí es desenvolupa tota l'obra.»

El tenor explica que la trama de l'òpera segueix de prop els detalls biogràfics de Ramon Llull, però que també es permet algunes llicències argumentals per fer-la més atractiva i aportar-hi més dramatisme. Així, per exemple, fa que coincideixin en el temps i que dialoguin el protagonista i l'inquisidor Nicolau Eimeric, que

ROGER PADULLÉS
«Ha estat una feina titànica. Cal destacar el treball del compositor i del lletrista»

va fer tot el possible perquè l'obra de Llull fos condemnada: «En realitat, Eimeric va néixer poc després de la mort de Llull i, per tant, no es van arribar a conèixer mai, però d'aquesta manera es contraposen els punts de vista del protagonista i l'antagonista, i tot queda més ric.»

Aquesta és la primera vegada que es fa una òpera sobre la vida i l'obra de Ramon Llull. A partir de l'estrena a Girona, s'espera que puguin venir altres representacions en els propers anys. És possible que s'acabi representant al TNC l'any vinent i hi ha el desig generalitzat que algun dia sigui possible que també pugui a l'escenari del Liceu.

«**E**stimats fills, per la seva misericòrdia, Déu m'ha permès ser amb vosaltres, instruir-vos i guiar-vos cap al camí de la conversió. Tots vosaltres esteu convidats a pregar amb tot el cor perquè es realitzi el pla de salvació en vosaltres i a través vostre. Sigueu conscients, fills, que la vida és breu i que us espera la vida eterna segons els vostres mèrits. Per això pregueu, pregueu, pregueu perquè pugueu ser instruments dignes a les mans de Déu. Gràcies per haver respost a la meva crida.»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 de maig de 2019

Comandes de llibres: afpersona@gmail.com - Tel. 629 792 849 / 676 059 594 / 609 283 706
www.mensajerosdelareinadelapaz.org www.virgendemedjugorje.org www.adadp.es

DR. TOMÀS PAGÈS I ASUN BALONGA

Ginecòleg i advocada

Professionalitat, humanitat i sentit de la transcendència

Tot explicant una anècdota que va passar fa més de vint anys, vull retre un sincer homenatge al meu col·lega, al meu bon amic Pablo Oriol, traspasat ara fa un any.

Era la nit joiosa i màgica de Sant Joan. A la sala de parts arribava el xivarri de la gent riallera que ballava pels carrers i el soroll dels coets que esclataven vora els estels i que il·luminaven les finestres de la clínica dins de la foscor de la nit.

Una dona donava a llum el seu quart fill. L'ambient alegre, que s'havia encomanat a metges i infermeres, s'aturà de cop amb el punt de dramatisme que no pots evitar sentir quan el monitor avisa del fet que s'està produint un patiment fetal. Llavors, cal actuar amb rapidesa, serenor i diligència.

El Dr. Oriol creia fermament en la transcendència de la mort

Dr. Pablo Oriol.

Ciència i fe

La mare va ser traslladada a un quiròfan per fer-li una cesària d'urgència i salvar la criatura de les complicacions que podien esdevenir-se.

La pacient plorava silenciosament amb llàgrimes d'angoixa. Un ginecòleg jove que feia les seves primeres passes professionals li va agafar la mà durant tota la intervenció. Aquell metge, encara novell, ja combinava la saviesa de la ciència i l'esperança de la fe. Aquell bebè va néixer sa i avui és una noia que està a punt d'acabar la carrera de Medicina.

Amor de Déu

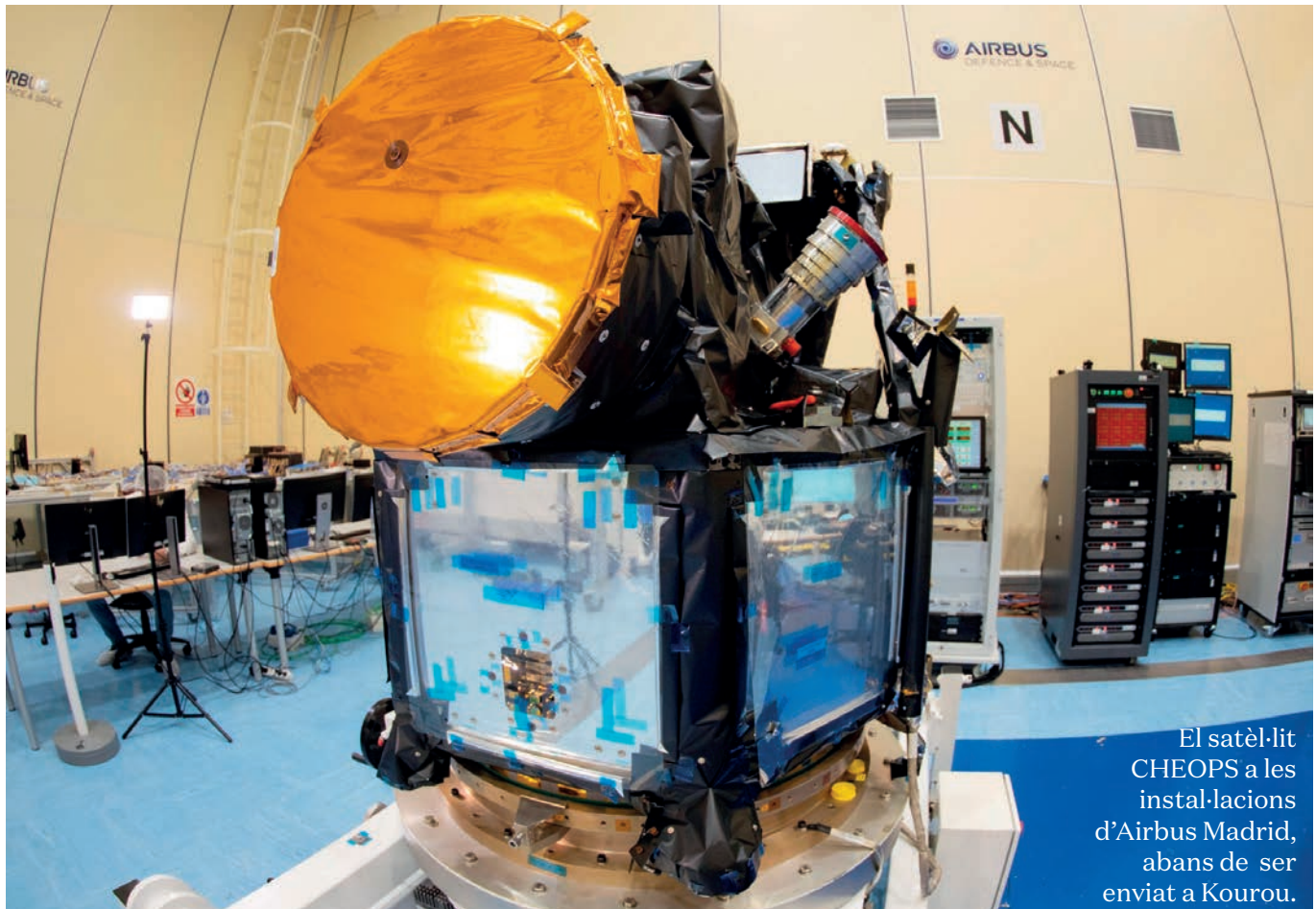
El Dr. Oriol va actuar sempre conscient que el pacient ha de ser tractat —a més de la preparació i l'estudi constant que ens cal als metges— amb l'escalf de la coherència de qui veu en el sofrent un germà en Crist.

D'ençà que era un simple resident a l'Hospital de Sant Pau fins que ens va deixar, sempre treballava amb maniobres hàbils i el cor ple de l'amor de Déu. Per això, qui necessitava guarir-se trobava en ell la simbiosi d'un metge cristià que salva la vida sense neguit, perquè creia fermament en la transcendència de la mort.

Catolicitat ferma

Valent, mai no va fer res contrari a la doctrina de l'Església, que respecta la vida del no-nascut, no sega les fonts de la vida. No es va deixar arrossegar per interessos espuris, malgrat que això li va costar sacrificis professionals i econòmics importants. Ell prioritzava sempre la seva catolicitat ferma.

Aquest és el seu llegat per a tots nosaltres: l'exemple de pare i espòs pendent sempre del benestar de la seva família, el seu caràcter optimista i alegre i la voluntat de treball del metge, que també busca temps per als seus amics i que té cura de les seves pacients. En cadascuna veia el respecte que mereix la persona, la qual, a través de l'eficàcia del metge, és, en realitat, en mans de Déu.

El satèl·lit CHEOPS a les instal·lacions d'Airbus Madrid, abans de ser enviat a Kourou.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

El nou telescopi espacial CHEOPS estudiarà exoplanetes

FRANCESC NICOLAU

Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

En principi s'ha projectat llançar-lo a l'espai el 15 d'octubre vinent. És obra europea, no americana. L'ha portat a terme l'Agència Espacial Europea (ESA). Són astrònoms suïssos els qui han pres la principal responsabilitat de la construcció d'aquest complex que s'ha anomenat «satèl·lit CHEOPS» (de l'anglès CHARACTERISING EXOPLANET SATELLITE), però ara, ja construït, el tenim a Madrid, a les instal·lacions d'Airbus, esperant ser traslladat a Kourou (Guayana Francesa) per al seu llançament.

Cal fer notar que l'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya (IEEC) hi participa com a membre del comitè científic que selecciona els objectius que ha de seguir aquest enginy. Quin és l'objectiu primer? No és descobrir més exoplanetes (planetes que orbiten estrelles distintes del nostre Sol) sinó ampliar els coneixements dels que ja es coneixen. La previsió és que estudiï uns 350 exoplanetes durant tres anys i mig de durada de la missió que se li encarrega, si bé el seu treball pot durar més d'una dècada si no hi ha cap problema important inesperat. Ignasi Ribas, director de

l'IEEC, ens diu que «volem entendre millor com es formen, com són i com evolucionen els planetes d'altres estrelles. Per això mirarem allà on sabem que n'hi ha i refinarem els coneixements per contrastar els models teòrics».

El CHEOPS porta un telescopi que té una lent de 30 cm de diàmetre. Se situarà a uns 700 quilòmetres de la Terra. I anirà observant l'entorn de les estrelles que se li ordenin des de la instal·lació terrestre. Un dels objectius és l'estrella 55 del Càncer, que té un planeta que és com una superterra molt calenta i es tracta de veure com s'altera al llarg del temps. També serà interessant l'observació dels que tenen òrbites molt excèntriques. Un punt a tenir molt en compte és el trànsit del planeta davant l'estrella que oferirà mesures precises de la seva grandària. Els astrofísics de l'ESA estan molt entusiasmats en aquest projecte que serà font de nous coneixements astronòmics. Que tot sigui per al progrés de la ciència!

JOAN PALLARÈS-PERSONAT

Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

L'escriptor i teòleg Pere Gil i Estalella va néixer a Reus l'any 1550 o potser el 1551. Va ingressar a la Companyia de Jesús, a Gandia, on es doctorà i des d'on va ser enviat al Col·legi de Cordelles, a Barcelona. Aquest col·legi era conegut com a Col·legi de Santa Maria i de Sant Jaume, tot i que el nom oficial era Imperial i Reial Seminari de Nobles de Cordelles, una institució fundada a finals del segle XVI que seria regida molts anys pels jesuïtes. Hi va fer de rector en tres períodes triennals.

L'obra de Pere Gil és de referència obligada en la història de Catalunya. Va ser pioner en els camps de la història natural i primera referència de nombroses coses i llocs. La seva obra, *Llibre primer de la història catalana en lo qual se tracta d'història o descripció natural, ço és, de coses naturals de Catalunya*, la va escriure cap a l'any 1600 però va romandre inèdita fins que el 1949 la va transcriure i editar l'abnegat geògraf Josep Iglesias i Fort. Gil hi aborda els aspectes de geografia física i econòmica de la Catalunya del seu temps, inventaria

els recursos naturals, mineria, boscos, agricultura, ramaderia, manufactures, tota la riquesa del país, que igualment descriu en l'aspecte polític, per comarques naturals, divisions eclesiàstiques i jurídiques; muntanyes, rius, costes... Una de les qüestions recollides pel pare Pere Gil va ser el santoral català de l'època. Va aplegar els sants de devoció popular que llavors es veneraven i que mai no havien estat canonitzats, un treball de gran transcendència en l'estudi del santoral actual i en els de les nostres festes, costums i tradicions populars.

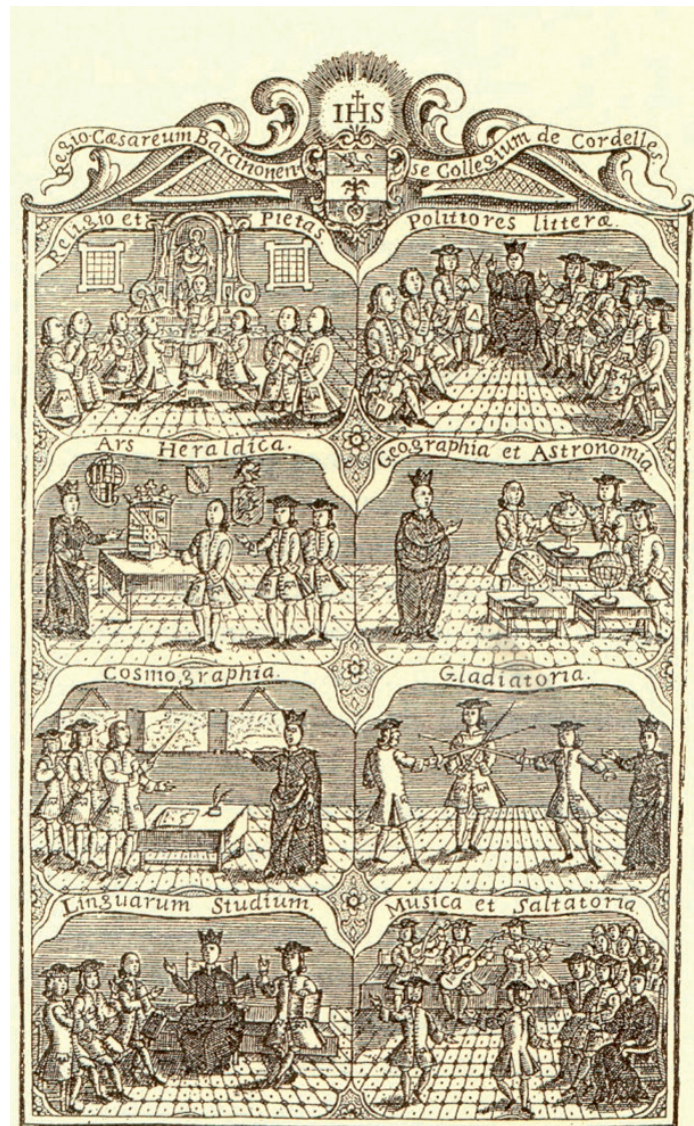
El manuscrit de Pere Gil es conserva a la Biblioteca Episcopal del Seminari de Barcelona i la transcripció que en va fer Iglesias va ser editada a Quaderns de Geografia.

Gil també va ser qualificador de la Inquisició en un moment en què els processos per bruixeria van somoure Europa, i Catalunya no en va ser una excepció: escèptic en el tema, home racional, és considerat un defensor d'aquelles dones desgraciades que van

ser acusades de tals despropòsits.

La resta de l'obra de Pere Gil avui encara és inèdita per al públic o bé una part s'ha perdut.

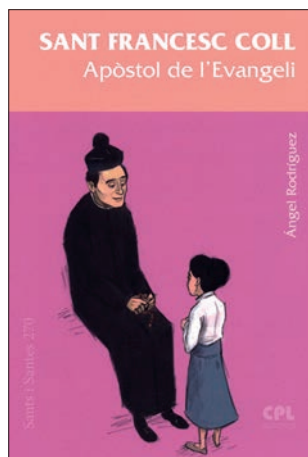
Va morir a Barcelona, el 15 de setembre de l'any 1622. Aviat, doncs, se'n complirà el quart centenari, fet que sens dubte seria un bon motiu per commemorar aquesta figura cabdal de la Catalunya dels segles XVI-XVII.

Gravat conservat a la Biblioteca de Catalunya, de l'any 1757 on, en vuit vinyetes, es representen les diferents matèries que s'impartien al Col·legi de Cordelles, que va dirigir Pere Gil Estalella a principis del segle XVII.

GENT DE CASA

Pere Gil i Estalella, jesuïta

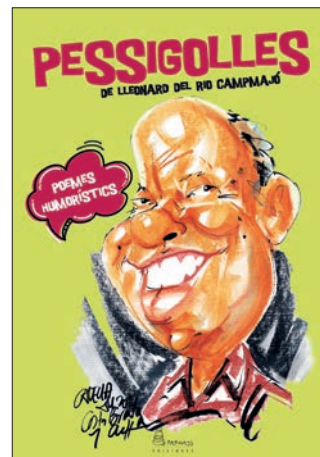
ÀNGEL RODRÍGUEZ
Sant Francesc Coll
Apòstol de l'Evangeli
CPL, 2019, 24 pàg.

Volum 270 de la col·lecció Sants i Santes. Aquest és un llibret senzill però dens i atractiu que dona a conèixer la personalitat del pare Coll (Gombrèn, Ripollès), les seves qualitats, i també un «Anecdotari» que mostra algunes curiositats desconegudes. Tampoc no falten algunes de les seves «màximes» més conegudes, com ara «Un foc en provoca un altre».

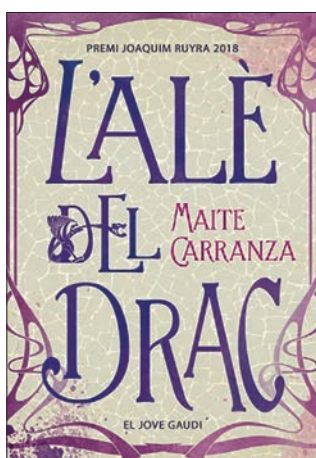
M. ÀNGELES GARCÍA-CARPINTERO SÁNCHEZ-MIGUEL
Simone Weil educadora
Tras los ecos de su voz
Claret, 2019, 328 pàg.

Des d'aquesta guia concreta que oferim, després de llegir tota la seva obra i la major part del que se n'ha dit en els nostres idiomes (castellà i català), abordem els camps que més ens interessin: l'educació, l'àmbit social i l'espiritualitat, tots ells fortament vinculats, tot i que explicats amb un llenguatge nou.

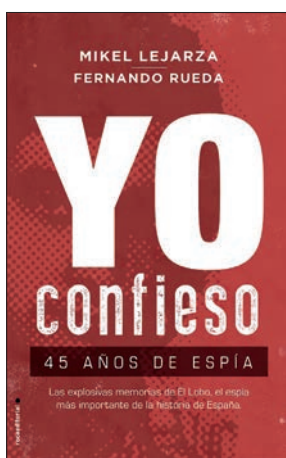
LLEONARD DEL RIO CAMPMAJÓ
Pessigolles
Parnass Ediciones, 2019, 134 pàg.

Aquest llibre confirma la facilitat del seu autor per versificar anècdotes amb un humor blanc, ironia fina i certa malícia. En el fons, la poesia humorística i satírica és un recurs que actua com a distanciador de la realitat. I és que no hi ha una manera més seriosa de tractar les coses serioses i no tan serioses que amb humor.

MAITE CARRANZA
L'alè del drac
La Galera, 2019, 235 pàg.

L'Antoni és un jove amb el cap ple de somnis impossibles per al futur. Un futur que espera compartir amb la Coia, la seva millor amiga de la infància i l'amor de la seva vida, una noia única i especial que no sembla feta per al món en el qual li ha tocat viure. La història fascinant i trepidant d'un jove idealista que acabaria canviant el món per sempre. El seu nom? Antoni Gaudí.

MIKEL LEJARZA
FERNANDO RUEDA
Yo confieso
45 años de espía
Roca Editorial, 2019, 412 pàg.

Mikel Lejarza havia guardat silenci sobre la seva vida fins aquest moment. Ara ha decidit desvetllar en primera persona tot el que ha fet i tot el que li ha passat. Unes memòries dures, sinceres, on explica els seus moments més amargs, els seus èxits i, fins i tot, aquelles actuacions de les quals no està especialment satisfet.

MICHEL ISTED
SUSAN BELL, fotografia
Bebidas botánicas
Blume, 2019, 191 pàg.

Aquest és el llibre perfecte per als amants de les plantes, recol·lectors, fermentadors, cervesers i als qui els fascina el poder curatiu de les herbes. Una guia senzilla amb plantes quotidianes com la til·la, el fonoll, la valeriana... L'autor es basa en el seu coneixement de les plantes d'arreu del món per combinar-les cadascuna amb un efecte desitjat.

CRÍTICA TEATRAL

ANDREU SOTORRA
andreusotorra@gmail.com

L'última travessia de Stefan Zweig

Stefan Zweig és, o hauria de ser, un ganxo. Però segons quines previsions intel·lectuals no sempre són les que més interessin al gran públic. Per tant, la companyia de *La partida d'escacs*, amb Iván Morales al capdavant, ha buscat un altre ganxo més segur: l'actor Jordi Bosch. I així, l'adaptació d'Anna Maria Ricart en un monòleg de setanta minuts de l'última novel·la de l'autor (publicada després del seu suïcidi) intenta aproximar la tesi de *La partida d'escacs* als espectadors de teatre del dia a dia.

I no hi ha dubte que la feina de Jordi Bosch —la primera en solitari tot i que té actuacions antològiques de monòleg en companyia— està a l'alçada del que demana el profund discurs de Stefan Zweig, alternant la seva interpretació amb moments de

gest, moviment i fins i tot d'un cert aire subtil d'humor.

Stefan Zweig (Viena, Imperi austrohongarès, 1881 - Petrópolis, Brasil, 1942) ha estat un dels autors més publicats aquí. En la trama d'aquesta novel·la gairebé testamentària de Stefan Zweig, es dona vida a Mirko Czentoviez, un hipotètic campió del món dels escacs que es troba, sense cap altra activitat intel·lectual, en un viatge en vaixell de Nova York a Buenos Aires, amb un contrincant enigmàtic, el senyor B., un vienès que fugí del règim nazi.

La novel·la, a anys vista de la reconeguda trajectòria i el tràgic final de Stefan Zweig, es veu com una metàfora del mateix autor, fugit també dels nazis, prohibides les seves obres, i immers en la incertesa de la barbàrie que acabaria provocant al cor d'Europa la Segona Guerra Mundial. esclar, tot això no es fa tan evident en l'adaptació teatral perquè es considera que forma part del coneixement previ que els espectadors tenen de l'autor de l'obra, i la trama acaba sent una mena d'al·legoria dels escacs.

Com fugir de la bogeria col·lectiva que contamina la bogeria individual? Aquesta és una de les obsessions de Stefan Zweig que transmet Jordi Bosch amb un mestratge actoral indiscutible i amb un remarcable treball d'il·luminació de Marc Salicrú que matisa i il·lustra sòlidament cadascuna de les accions i les intervencions de cadascun dels personatges.

© David Ruano

L'actor Jordi Bosch ha posat veu a les paraules de Stefan Zweig al Teatre Romea sota la direcció d'Iván Morales.

«LA PARTIDA D'ESCACS»

de Stefan Zweig
Versió d'Iván Morales, a partir de la dramaturgia d'Anna Maria Ricart
DIRECCIÓ: Iván Morales
INTÈRPRET: Jordi Bosch
Teatre Romea, Barcelona.
Fins al 16 de juny

AMB BON HUMOR

CRÍTICA LITERÀRIA

ROSA M. BOIXAREU
Síndica de Greuges de la URL

Les absències

AGUSTÍN FERNÁNDEZ PAZ

Lluna del Senegal

Editorial Barcanova, 2010, 144 pàg.

La lectura de *Lluna del Senegal* ha coincidit amb la d'un article sobre el projecte SomCrítics, que té com a objectiu «posar al centre de l'agenda educativa la necessitat de promoure el pensament crític». El llibre pertany a l'anomenada narrativa per a preadolescents: tot allò que interessa, preocupa, engresca, qüestiona... el món adult, no és aliè a aquesta generació que es mou, inquieta, o no, enmig nostre.

Ensenyar, i aprendre, nosaltres adults, a pensar i debatre sobre diversitat de temes del dia a dia, temes socialment vius, ensenyar a respectar la diversitat de punts de mira, ensenyar a dubtar, analitzar, argumentar, construir pensament... ensenyar i aprendre a refer, modificar, canviar i, sobretot, argumentar: saber respondre's el «per què» sempre present mai exhaurit. Com una manera d'aprendre a gestionar les pròpies contradiccions i les alienes, la diferència, el conflicte..., present en els infants-adolescents i els adults.

Lluna del Senegal encaixa en aquesta perspectiva perquè presenta el tema de la immigració amb una narrativa senzilla, propera, de lectura amable, però deixant entreveure la duresa, el profund patiment. Khoedi, una nena d'onze anys, deixa casa seva al Senegal per instal·lar-se a Vigo on ja fa anys viu el seu pare; allà comença una nova vida i va descobrint una nova realitat: «Potser, l'únic país que importa de veritat és el que acabem construint amb les persones que estimem.» Hi ha moltes «absències», les unes fàcilment detectables (l'àvia, la casa, l'escola, els amics...), altres demanen ser descobertes (el reconeixement, la pertinença, la seguretat, el benestar...). Khoedi i la seva història, malgrat les seves inquietuds, no és el prototip de la nena immigrant; els pares i l'entorn tampoc: el relat embolcalla amb certa dolçor una realitat punyent. Entenc que la funció pedagògica de la narració és provocar descobertes, interrogants, amb voluntat de cercar respostes.

RAUXA

La qüestió ecològica

La preservació de la natura s'ha tornat un tema candent arreu del món. No pot ser d'una altra manera, perquè l'home contemporani té una capacitat abans mai vista de fer malbé en un sol dia un paisatge que s'havia mantingut intacte des de feia segles. És trist ser testimoni de la desaparició d'indrets naturals o agrícoles que sense ser espectaculars transparentaven una harmonia senzilla que era el motiu de l'atracció que exercien. També és preocupant observar que animals o plantes que fins fa no tant eren relativament corrents, ara s'encaminin cap a l'extinció. En veure tot això, la pregunta per la cobdícia insaciable de l'home no deixa d'assaltar-nos.

Avui la consciència ecològica es manifesta d'un cap a l'altre de món. Aquest moviment parla de sostenibilitat i ecosistemes, de recursos i de clima, de responsabilitat dels polítics i de futur dels joves. A l'esperit avariciós de qui explota la natura com si li pertanyés, hi contraposa una visió biològica i de compromís. Certament, no som els amos de la natura i ens n'hem de servir amb respecte, però alhora seria un error reduir el món natural a un complex equilibri biològic. El valor principal d'un bosc verge, d'uns camps de conreu o de l'home mateix no es pot comprendre ni amb les anàlisis més detallades. En el fons, l'essència del nostre món sempre serà inaccessible al coneixement humà, i només per això, per recordar-nos quin és el nostre lloc, val la pena preservar el que ens ha estat donat.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

TALLERS D'ORACIÓ I VIDA

El **dissabte 8 de juny**, a les 10.30, trobada *Pregar amb els salms a les portes de la Pentecosta* a la parròquia de Sant Joan M. Vianney (c/ Melcior de Palau, 56 – Barcelona).

PARES TEATINS

El **diumenge 9 de juny**, a les 18.00, *Rèquiem* de Fauré amb la Coral Res-só, l'Associació Musical Dos x Quatre, la Coral la Ginesta del Vallès i el Cor Americantus; el **dijous 13**, a les 17.45, Aula Escola Europea; el **divendres 14**, a les 21.00, Camerata Obertura i coral La Fuga a favor de la Fundació Manos Providentes (c/ Consell de Cent, 293 – Barcelona).

FRANCESC TORRALBA

El **dimarts 11 de juny**, a les 19.00, Francesc Torralba presenta el seu llibre *La interioridad habitada*. Introducció d'Esther Romero. Espai d'Interioritat Francesc Palau (c/ Immaculada, 55 – Barcelona). Cal confirmar l'assistència: tel. 938 233 108.

TALLER D'ORACIÓ AMB FRANCESC I CLARA

El **dimarts 11 de juny**, a les 19.30, eucaristia (pl. Universitat, 2 – Barcelona).

PASTORAL DE LA SALUT

El **dijous 13 de juny**, a les 10.30, jornada de la Comissió de Parròquies a Sant Pau del Camp de Barcelona (c/ Sant Pau, 101).

ESTUDIS FRANCISCANS

El **divendres 14 de juny**, a partir de les 10.00 a la Facultat de Teologia a Barcelona, i el **dissabte 15**, a partir de les 10.00 a les Franciscanes de la Immaculada Concepció (pl. Universitat, 2 – Barcelona), XXIX Jornades d'Estudis Franciscans.

INTERIORITAT

El **dissabte 15 de juny**, a les 10.30, espai de silenci als salesians de Martí-Codolar (elim@salesians.cat).

ÀMBIT MARIA CORRAL

El **dilluns 17 de juny**, a les 18.00, seminari *El secret de l'autoestima* amb Antoni Bolinches a l'Espai Francesca Bonnemaison de Barcelona. Inscrip-

cions: info@ambitmariacorrall.org.

SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **dimecres 19 de juny**, a les 20.00, dansa contemplativa (c/ Anglès, 55 – Barcelona).

PARRÒQUIA VERGE DE LA PAU

El **dimecres 19 de juny**, a les 21.00, conferència de Ramon M. Nogués sobre *L'hominització: el sorgiment de l'espècie humana* (pl. Ferran Caballancas, 4 – Barcelona).

CORPUS

El **dissabte 22 de juny**, a les 21.00, vetlla eucarística *Crist viu. Vine a adorar-lo!* presidida pel cardenal Joan Josep Omella a la Sagrada Família. Recollida d'entrades: c/ Sardenya, 318 (accés cripta).

Sant Feliu de Llobregat

GRUPS DE DIÀLEG

El **dilluns 10 de juny**, a les 21.00, diàleg amb Ramon M. Nogués *Quin futur té la religió a casa nostra?* (sala parroquial Mn. Joan Vinyeta de Vilafranca del Penedès).

Solsona

DOCUMENTAL

El **diumenge 16 de juny**, a les 18.00, estrena del documental *425 anys: una història de resistència* amb Mons. Xavier Novell, Pep Cruz i Dani Sala al Teatre Comarcal de Solsona.

Vic

CATALONIA SACRA

El **dissabte 15 de juny**, conferència davant l'obra *Església de Sant Antoni Maria Claret de Sallent* amb Bernat Puigdollers (reserves@cataloniasacra.cat).

COVA DE MANRESA

Del **dilluns 1 de juliol al dimecres 30**, exercicis espirituals amb Josep Giménez i Paul Pace (en anglès). Informació: tel. 938 720 422.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè els sacerdots es comprometin en una solidaritat activa cap als més pobres

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

 /catalunyacristiana

 @catcrist

 catalunya_cristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: *Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire*

Lingüista: *Montserrat Pibernat*

Col·laboradors d'aquesta setmana:

Pilarín Bayés, Rosa Maria Boixareu, Agustí Codinach, Núria Ferret, Jaume Gabarró, Antonio Gil, Joan Guiteras, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Tomàs Pagès, Francesc X. Parés, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Leticia Soberón, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Federico Trinchero, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: *Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura*

Administració: *Isabel Giralte (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)*

Autoedició i compaginació: *Carlos Aguado*

Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.*

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Ediciones Encuentro publica *La pasión de Cristo. Una lectura original*, del sacerdot José Miguel García Pérez. Amb aquesta obra «intento explicar unes quantes propostes de solució a diferents focors o problemàtiques incloses en el relats evangèlics de la Passió», ens diu l'autor. Aquestes contradiccions han dut alguns estudiosos fins i tot a relativitzar el valor històric d'aquests relats. José Miguel García, des d'un punt de vista històric, ens fa algunes propostes.

Què aporta el seu llibre en relació amb altres estudis sobre la Passió?

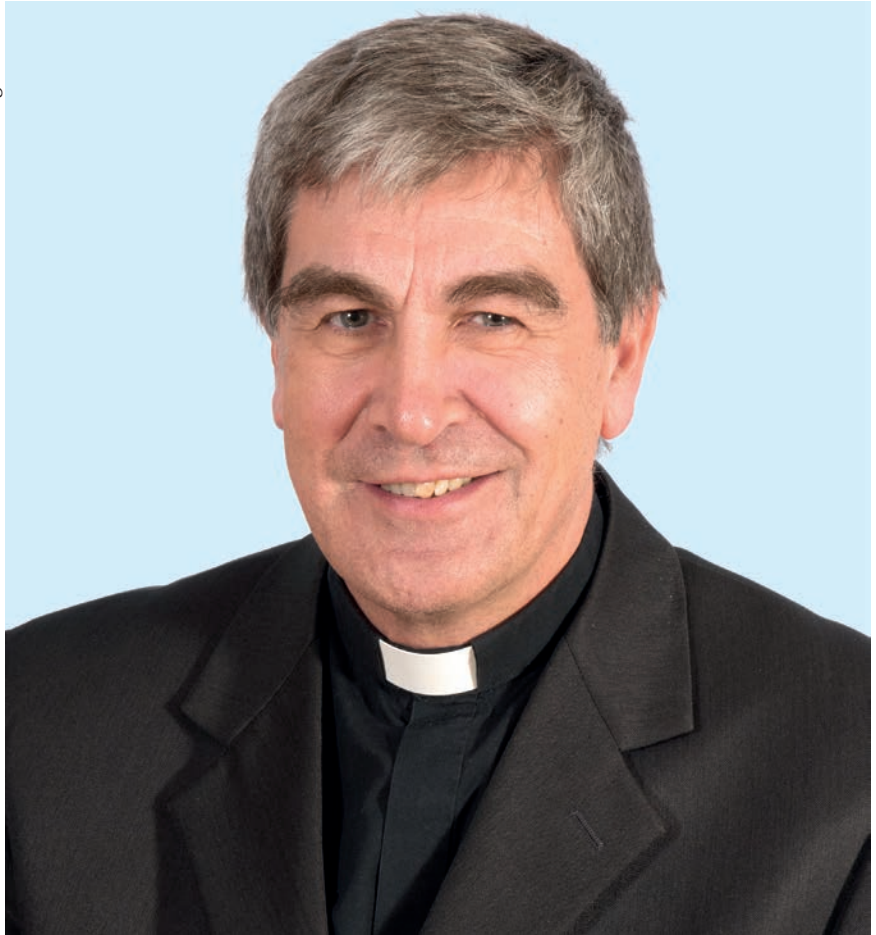
Paleso que els relats de la Passió contenen informacions de vegades una mica contradictòries. L'últim sopar va ser un sopar pasqual? Jesús va morir el dia de la vigília de la Pasqua en comptes de la Pasqua? Hi va haver un judici davant del Sanedri com diuen els sinòptics i no sembla que ho afirmi Joan? Hi ha tota una sèrie d'elements que es contraposen entre Joan i els sinòptics. En els sinòptics hi ha uns quants relats específics que alguns autors han considerat pietosos, llegendaris, inventats... i s'han qüestionat no pas pocs fets i informacions que els evangelistes ens proporcionen d'aquells dies. La segona cosa que ressalto és la fiabilitat del que els evangelistes ens expliquen. Els evangelis ens expliquen fets que tenen una significació teològica molt profunda, perquè estem parlant de la mort redemptora de Crist.

Quina seria la característica d'aquests relats?

La Passió es tracta d'un relat seguit, mentre que altres relats evangèlics sembla que s'han unit de manera una mica artificial i que són més aïllats. Des de les primeres passes de l'Església s'han vist aquests esdeveniments com a essencials, fonamentals, perquè reconeixen que en la mort de Jesús no hi ha hagut culpa. No hi ha hagut delictes que mereixi aquesta pena capital. Es tracta d'un innocent que mor assumint els pecats de tota la humanitat. Els relats de la Passió des-

José Miguel García Pérez, autor de «La pasión de Cristo»

Imágenes JC

«Els evangelis ens expliquen la iniciativa amorosa de Déu amb cadascun de nosaltres»

taquen sobretot que Déu ha lliurat el seu Fill per a redempció de tots els pecats i poder restablir de nou la unitat, la comunió, la familiaritat de Déu amb els homes. El relat de la Passió és essencial perquè explica justament el per què Déu s'ha fet home: per morir per la salvació de tota la humanitat.

Hem perdut la capacitat de sorpresa davant de la Passió?

Per tal que els relats aconseguixin una vivacitat hem de ser conscients que s'hi està narrant, s'hi està testimoniant, el gest i la iniciativa amorosa de Déu amb cadascun de nosaltres: és la meva història de salvació. A la Passió, Crist ha vençut el mal i la mort i això també diu coses de mi, del que jo experimento. Quantes vegades sento en mi

la victòria sobre aquell mal, sobre aquell pecat, gràcies a aquella mort redemptora de Crist!

Amb quin missatge ens hem de quedar del seu llibre?

Una cosa que m'agradaria evidenciar és que els relats evangèlics són fiables històricament. S'hi expliquen fets, una cosa que ha passat, on intervé la voluntat divina i s'acompleix el disseny salvífic que ja havia estat promès a l'Antic Testament. Som davant d'una realitat, no davant d'un conte pietós; som davant d'una cosa que va passar. Amb aquest llibre vull comunicar una lectura i un coneixement dels relats de la Passió que permeti conèixer el que va passar aquells dies i la consciència i el significat que es va atribuir a tots aquests fets.

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Contacte
Tel. 934 092 700
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

DEL 16 AL 27 DE JULIOL

ETIÒPIA

Tribus del sud

DEL 5 AL 18 D'AGOST

XINA ÈTNICA

La ruta de Shangri-la

DEL 16 AL 24/25 D'AGOST

PERÚ

Cusco i Machu-Picchu

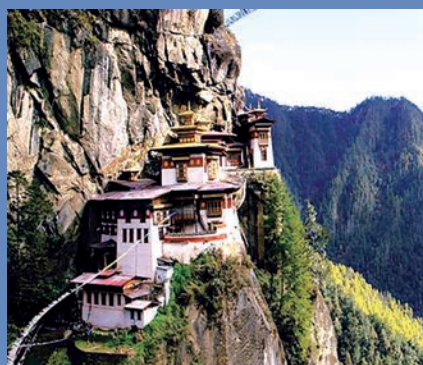
DEL 13 AL 24 D'OCTUBRE

JAPÓ

Un viatge de la tradició a la modernitat

DEL 16 AL 25 D'OCTUBRE

NEPAL I BUTAN

Regnes de l'Himàlaia

DEL 29 DE NOVEMBRE
AL 4 DE DESEMBRE

NOVA YORK

Llums de Nadal

1 AL 16 DE JULIOL
23 AL 30 DE JULIOL

26 AL 31 D'AGOST
4 AL 12 DE SETEMBRE

PELEGRINATGE A LOURDES, TOULOUSE I ALBI
GRÈCIA (PARRÒQUIA DE CARDONA SANT PAU i la
DESCOBERTA dels ORÍGENS de la CULTURA MEDITERRÀNIA)
LONDRES I ELS HIGHLANDS D' ANGLATERRA
ESLOVÈNIA I TRIESTE